

NEPRIKLAUSOMA LIETUVIA

INDEPENDENT LITHUANIA

Authorized as second class mail, Post Office Dept., Ottawa

Už išlaisvinimą Lietuvos!
Už ištikimybę Kanadai!

FOR LIBERATION OF LITHUANIA!
FOR LOYALTY TO CANADA!

Nr. 13 (79)

PRICE 10¢

MONTREAL, 16 JULY, 1948

KAINA 10¢

VIII METAI

RUSU SPAUDIMAS BERLINE DIDEJA

KUR VEDA BERLINAS ?

Nuo pat Potsdamo konferencijos jautriausias Rytų ir Vakarų pasaulių susilietimo taškas yra Berlinas. Tai tarytum barometras politiniam įtempimui matuoti. Tačiau tokio įtempimo, kuri dabar pergyvename, per visą pokarinį laiką dar nėra buvę ir dar nelengva nuspėti kuo visas tas baigsis — ar demokratai turės susipaikuoti savo čemodanus ir užsimerkę dėl savo garbės išsinešdinti, ar bolševikai, pabūge karo rizikos, bent laikinai nusileis ir paliks juos toliau lyg kokį skaudulį savo bolševikiškos zonos kūne.

Paskutinis Berlino "nervų karas" prasidėjo birželio mėn. 19 d. kartu su Berlino Sovietų karinio gubernatoriaus Sokolovskio Berlino susisiekimo sauskeliais, gelžkeliais ir vandens keliais uždraudimu su vakarinėmis zonomis. Draudimas buvo padarytas ryšium su naujos markės įvedimu vakaruose, neva, kad senosios nebūtų gabenamos į rusų zoną. Tačiau po kelių dienų ir rusai įvedė savo naujas markes, bet draudimas susisiekimui liko. Dabar jis rusų aiškinamas "techniškais kliūtimis."

Vakariniai sąjungininkai — amerikiečiai, prancūzai ir britai — atsidūrė labai keblioje padėtyje. Ju zonoje gyvena apie 2.5 mil. gyventojų, kurių maitinimui reikia apie 2,000 tonų maisto į dieną. Maistas buvo gabenamas iš vakarinių zonų. Prieš blokadą nu-

tarta kovoti suorganizuojant transportą lėktuvais. Per kelias dienas tatau buvo padaryta. Britų ir amerikiečių zonoje lėktuvai su maistu ėmė leisti kas 8 minutes, po kelius šimtus lėktuvų kasdien. Rusai savo spaudimą sustiprino uždrausdami elektrą, kurios jėgainės yra jų zonoje. Vakariečiai tada išleido patvarkymą, kuriuo elektros vartojimas labai suvaržomas. Visiškai susisiekimo paralizavimui išvengti vis dėlto rusai nusileido ir sutiko tam reikalui energiją teikti. Dar didesnė anglių problema, kurių įmonės vakariūse Berlino zonoje dabar reikia ne mažiau, 7,000 tonų į dieną. O kas bus žiemą?

Visos rusų gubernatoriaus ir vakarinių gubernatorių derybos nuėjo niekais. Abi pusės kaltina vieną kitą ir nori badaujančių berliniečių pagiežą nuvesti ant savo priešų. Vakarai deklaravo kietą nusistatymą iš Berlino nesitraukti. Liepos mėn. 6 d. Amerika, Britanija ir Prancūzija įteikė Maskvai griežtas notas reikalaujamos baigti Berlino blokadą. Tikslus notų turinys nebuvo nepaskelbtas, kad Maskva galėtų ramiai sau pastudijuoti. Tačiau notos nesantios ultimatyvumo pobūdžio, kadangi dar nesą sąlygų jas paremti jėga. Iš Maskvos apie notą dar jokių atgarsių negirdėti.

Tuo tarpu Berline įtempimas nemažėja. Rusai kaltina, kad vakarų lėktuvai pažeidžia 25 mylių koridoriaus

Montrealo lietuvių birželio mėn. 13-tos dienos minėjimo metu stilizuotame vaizdelyje "Tevyne — motina".

ribas ir paleido dežuruoti savo naikintuvus, kurie grąšina priversi nusileisti kiekvieną transporto lėktuvą perskridusi nustatytas ribas.

Spėjama, kad Rusijos atsakymas tuojai atsaukti blokadą bus neigiamas ir kad Rusija norėsianti Keturių Didžiųjų konferencijos visais Vokietiją liečiančiais klausimais.

Kadangi rusai gerbia tik jėgą, o ne notas, o vakariniai sąjungininkai jau iš anksto prisipažino, kad jėga savo reikalavimų jie negalės paremti, tai tenka spėti, kad anksčiau ar vėliau Demokratijos turės praryti dar vieną piliulę.

Pr. R.

DEWEY—RESPUBLIKONU KANDIDATAS

Respublikonų Partijos Suvažiavimas (Philadelphia, Pa.) birželio mėn. 25 d. vienbalsiai išrinko New Yorko gubernatorių Mr. Thomas E. Dewey respublikonų kandidatu į prezidentus rudens rinkimams, kurie įvyks lapkričio mėn.

AUSTRALIJA NORI KETVIRCIŲ BRITANIJOS GYVENTOJU

Londonas — Australijos ministras pirmininkas J. B. Chifley atvyko į Imperijos konferenciją Londone su projektu, pagal kurį 10-15 mil. Britanijos gyventojų kartu su atitinkama pramone ir įrengimais būtų perkelta į Australiją. Kartu su gyventojais Australija prisimtu dalį Britanijos skolų ir socialinių išpareigojimų (pensijų ir pn.).

Britai į šį projektą žiūri labai šalta.

GELEZINKELIU STREIKAS

Kanados geležinkeliečiai paskelbė, kad liepos mėn. 15 d. prasidės jų streikas, jeigu iki to laiko nebus prieita prie susitarimo su kompanijomis. Streikas apimtų 125,000 geležinkeliečių, kurie priklauso 18 unijų.

Šiuo metu Darbo Ministerijos atstovai veda pasitarimus dėl abiejų pu-

sų sutikimo. Liepos 8 d. Darbo Ministras H. Mitchell sušaukė unijų ir kompanijų atstovų konferenciją. Dama vilčių, kad iki liepos 15 d. dar pasiseks abi puses sutaukyti. Paskutiniėmis žiniomis atlyginimai bus pakelti 17 centų valandai.

Kokią reikšmę pabaltiečiams davė didžioji 15-tosios protesto demonstracija malonus skaitytojas matė iš praeito "N.L." numerio, čia tenka printi apie meninį pasirodymą. Nenorėčiau būti kaltu sakydamas, kad, jei buvo prakalbų, buvo užuojautų, sveikinimų, ir jei visi kėlė pavergtosios Lietuvos vardą tiek kiek aplinkybės leido, tai mūsų meninės jėgos padarė tai ką daugelis kalbėtojų nebūtų galėję pasakoti.

Gražioios aikštės viduryje, trijų didžiulių Pabaltijo vėliavų pavėsyje buvo atlikta trijų tautų meninė programa. Kaip didžiausiai iš pabaltiečių lietuvių kolonijai Montrealyje teko

SKAITYTOJAMS

Vienas dvisavaitinis "Nepr. Lietuvos" numeris neišėjo grynai dėl spaustuvės kaltės. Mat, dabartinėje "NL" spaustuvėje (Allied Press) buvo pakeistas linotipas, kurio įmontavimas ir išbandymas sutrukdė laikraščio išleidimą.

Redakcija atsiprašo skaitytojus ir bendradarbius už šį "NL" pasirodymo nereguliarumą, tačiau jis nepriklausė nuo mūsų valios. Redakcija tikisi, kad rugpjūčio mėnesyje jau bus galima pradėti laikraščio spausdinimą savoje spaustuvėje ir nors dalinai išlyginti lig šiol neištesėtą pažadą padaryti laikraštį savaitiniu.

Norėdami sudėti į šį numerį prištutas žinias ir korespondencijas, buvome priversti atsisakyti nuo ilgesnių straipsnių ir net tęsinių spausdinimo.

Redakcija.

LIETUVOS KELIU

didžiausia našta tiek organizaciniame tiek meniniame pasirodyne. Apie gražių programos išpildymą tektų skirti nemaža vietos, bet čia malonų skaitytojų tenoriu nuvesti ten, kur lietuviškuoju tautiniu menu susižavėjęs Kanados Parlamento Atstovas Mr. Cote užkvietė lietuvių pasirodyti jo aukštiesiems svečiams į St. Paul d'Hermit.

Svetimtaučiai dainuoja lietuviškai

Trys lengvos mašinos nešdamos mūsų gražiasias menininkes leidosi miesto gatvėmis. Didžiulis busas ir nemažas bendrakeivių skaičius jau laukė (Perkelta iš 3 pusl.)

POPIERINE KOVA

Pragyvenimo standartas Kanadoje per birželio mėnesį pakilo dar vienu punktu (iki 154.3) ir yra aukščiausias visoje Kanados istorijoje. Kaip žinome, pradžioje šių metų buvo sudarytas Parlamentarinis Kainų Komitetas, kuris tyrinėjo kainų kėlimo priežastis.

Dabar jis patiekė savo raportą parlamentui nurodydamas, kad kainos daugiausiai kyla dėl pasipelnymo gorbūmo ir keldami kainas labai sunkina darbininkų gyvenimą. Komitetas pasiūlė sudaryti pastovią komisiją, kuri prižiūrėtų kainas. Be to, siūloma uždėti specialius mokesčius pasipelnėjusiems, nuimti draudimą kai kurių daržovių ir vaisių įvežimui, nuimti mokesčius nuo kasdieninio vartojimo prekių ir pn.

Kol kas Finansų Ministras Mr. Abbott tepažadėjo nuimti įvežimo draudimą kai kurioms daržovėms ir vaisiams žiemos sezonui ir Sveikatos Ministras Mr. Martin pažadėjo sudaryti trijų asmenų Kainų Komisiją. Kitas priemonės turėsias spręsti Ministrų Kabineto posėdis.

Įvairios prekybos ir pramonės kompanijos kelia triukšną dėl numatomo pasipelnymo laisvės suvaržymo, tačiau kova už rinkimus ir valdžią šį klausimą daro dar opesniu. Lig šiol praktiškai kainų kėlimo klausimu, be tyrinėjimų ir raportų, dar nieko nepadaryta ir neišeita iš "gryno popierizmo".

SKUNDZIA DPs

Portage du Fort, Que. — Mr. Tache, Quebec seimo atstovas, pasakė kalbą, kurioje kaltinama Ontarijo hidro statybų administracija, kad ji Quebec provincijos darbininkus pakeičianti "vyrais iš koncentracijos stovyklų Vokietijoje." Iš 500 dirbančiųjų jau esą 100 DPs, daugiausiai lenkų tautybės.

Jis žada kreiptis į Quebec valdžią ir reikalauti pilno to reikalo ištyrimo.

SKILIMAS UZ GELEZINES UZDANGOS

Sprogsios bombos išpūdi padarė pasauliui Maskvos auklėtinio, komunistų išgarbinto Jugoslavijos maršalo Tito, išsiskyrimas iš Rusijos satelitų tarpo. Paprastai bolševikai sugeba likviduoti savo priešus anksčiau, negu jie spėja padaryti viešą, o tuo labiau tarpautinį skandalą. Užtat Jugoslavijos atsitikime ryškiai matyti rimti bolševikų negalavimai tvarkant užgrobtus kraštus net ir per geriausius savo patikėtinius.

Pasaulis sužinojo apie Tito "ekskomunikavimą" iš staiga sušauktos kominformo konferencijos Varšuvoje komunikato. Jame Tito buvo apkaltintas antirusišku nusistatymu, sėbravimu su kapitalistais ir net trockizmu — tokiais kaltinimais, už kuriuos Sovietų kodeksas 58 str. tegali skirti tik kulka. Deja, Jugoslavijoje, matyt, rusai per daug pasitikėjo raudonuoju Tito išauklėjimu ir ištikimybe ir užtat žiauriai apsikaličiavo. Jugoslavijos komunistų partija, kariuomenė ir policija stojo Tito pusėn. Dar daugiau — pakvietė Albaniją ir Bulgariją sudaryti Balkanų paktą, kuriam Rusija jau senai buvo priešinga. Reiškia, viduje neatsirado pajėgos, kuri galėtų įvykdyti Maskvos padiktuotą sprendimą.

Jugoslavijos įvykių atgarsiai pasireiškė Čekoslovakijoje Sakalų kongreso metu, kuriame 70,000 dalyvių pademonstravo aiškiai anti-komunisti-

nį savo nusistatymą. Apie 200 asmenų buvo suimta ir įsakyta praveisti kvotą. Ką reiškia Sakalų organizacija Čekijoje gali įsivaizduoti tik tas, kas ten yra gyvenęs. Atrodo, kad ir ji bus paaukota ant raudonojo aukuro.

Didelį smūgį komunistai patyrė ir Suomijoje parlamento rinkimų metu. Praeitame parlamente iš 200 vietų komunistai turėjo 51 ir buvo stipriausia partija. Per dabartinius rinkimus komunistai prarado net 13 vietų (liko 38), o komunistams priešingos ūkininkų ir socialdemokratų partijos turėjo po 48 vietas, o dabar pašoko abi po 56 vietas. Tatau labai nustebino Vakarų demokratijas, kurios jau laikė suomių "praloštais".

Visi šitie įvykiai labai susilpnino komunistų pozicijas visame pasaulyje. Bijodami panašių įvykių ir kitose Balkanų kraštuose, rusai pradėjo suiminėjimus Bulgarijoje ir Rumunijoje. Eina gandai, kad rusų kariuomenė Rumunijoje pajudėjusi Jugoslavijos link. Labai aišku, kad bolševikai nenorės taip lengvai užleisti savo pozicijų Balkanuose, kurias karo ir visomis kitomis galimomis priemonėmis jie yra issikariavę. Tačiau išeiti į atvirą karą su "heretikais" jugoslavai Maskvai taip pat būtų per daug rizikinga, todėl noromis nenoromis greičiausiai teks susitaikyti su nauja padėtimi.

Pr. R.

DOMINIJOS DIENA

Liepos mėn. 1 d. Kanada atšventė 81 metų savo nepriklausomybės sukaktį. Šventė praėjo atostoginėje nuotaikoje: be mitingų, susirinkimų, kalbų ir tt. Visi skubėjo iš miestų į pajūrius, paežeres, paupius, miškus ir laukus. Tai įdomus kanadiškas tautinių švenčių praleidimas, kuris daug kuo skiriasi nuo europietiško tos rūšies švenčių.

Per tuos 81 metus Kanada išaugo iš trijų provincijų į devynias ir užėmė pusę didžiulio Šiaurės Amerikos žemyno. Jos eksportas pasiekė trečią vietą pasaulyje. Kanadiečiai pagamina daugiau, kaip bet kuris pasaulio pilietis. Kanada turi daugybę neišnaudotų turtų ir žemių. Tai dideliu ateities galimybiu šalis. Kanadai trūksta tik vieno — žmonių ir dar kartą žmonių. Tą trūkumą papildyti šiandien geriausia proga, nes šimtai tūkstančių įvairiausių kvalifikacijų žmonių Vokietijos DP stovyklose tik laukia momento, kada plačiau atsiklaidyti šio krašto dūrys. Tačiau ir Kanadoje, kaip ir kituose aukšto standarto kraštuose, nemaža yra balių, kurie dreba dėl savo darbo, dėl galimos konkurencijos ir tt. Tačiau tikrumoje Kanadai reikia tik darbo jėgos ir smegenų, mokančių organizuoti, o darbo ir duonos — kiek nori.

Kanados piliečiai naudojasi laisvėmis, kokias retas kraštas dabar beįstengia duoti. Religijos, asmen, žodžio, susirinkimų laisvė beveik neturi varžtų. Tačiau europiečių, pripratusiam prie didesnes valdžios kontrolės ir kišimosi į stambiųjų prekybininkų ir pramonininkų užmačius, dažnai susidaro įspūdis, kad neribota laisvė ekonominėje srityje turtingųjų išnaudojama biednesnių nenaudai.

Lietuviai Kanadoje yra skaitlingiausi iš visų pabaltijiečių jau nuo seniau. Dabar jų eilės papildomos naujais ateiviais. Būkime vertais šio didelio laisvių krašto svetingumo kaip savo darbais, elgesiu, taip ir politiniu subrendimu, ypač dabar, kai pasaulyje vyksta žūtbūtinė pasauliečių kova.

ARBA AS, ARBA NIEKAS

Kiekviename žmoguje glūdi palinkimas sau gėrio, o kartu visame pravėdimas savo nuomonės, savo pažiūrų, savojo „aš“. Ir juo kuris asmuo yra nekultūringesnis, tuo labiau yra išsivystęs pabrėžimas visame savo neklaidingą „aš“... Primityviose tautose už garbės jausmo išvedina (o tai paprastai priežastimi gali būti kiekvienas menkniekis), griebiamasi net durtuvo ir be baimės žengiami net į gyvybės netekimo riziką.

Tas nelemtas tik savęs ir savo „aš“ ieškojimas gali pasireikšti ir visuomeniniame gyvenime, dirbantis didesnei grupei vienokios ar skirtingų įsitikinimų žmonių. Minėtieji „aš“ ieškotojai visuomeniniame darbe yra paprastai labai nemaloni našta. Jau nekaltant apie tokios bendruomenės darbą, esant vienokioms pažiūroms, o tuo blogiau, kur kaip tik visuomeninis darbas yra atstovaujamas skirtingų nusistatymų. Kaip pavyzdžiui galėtų mums tarnauti kad ir Kanados visu patrijotiskai nusiteikusių lietuvių bendruomenė. Visi mes esame lietuviai, ir bendruose svarbiausiuose mūsų siekimuose randame bendrą kalbą. Tačiau kaip dažnai mūsų keliai, siekiant to paties ir bendro tikslo, yra kitoki, o tame jau ir glūdi dažnai visokių „nesusipratiimų“ pradžia...

Kas mus visus jungia?

Įdomu pažvelgti, kas mūsų Kanados patrijotiskai nusiteikusią lietuvių visuomenę jungia?

Pirmiausia mus, kaip ŽMONES, jungia nuo lopšio iki karsto mūsų bendri išgyvenimai, nuoširdus pajautimas laimės, pagarbos, noras būti visada sveiku ir visu mylimu. Visi mes kaip žmonės turime darbą dirbti, vyliamės būti gyvenime laimingais, sukurti gražią ateitį, turėti gražią senatvę ir palikti apie mus kuo geriausių ir ilgiausių prisiminimą po mūsų sekančiai kartai.

Toliau, mus lietuvius, jungia LIETUVYBES ideja. Mes esame lietuviai. Savo tėvynei visa širdimi trekštame laisvės ir laimės. Mes sielojamės dėl mūsų brolių lietuvių trentyje ir nuoširdžiai visokiomis galimybėmis stengiamės jiems jų vargų našta palengvinti.

(Perkelta 7 pusl.)

PATARIMAS ATVYKUSIEMS IS VOKIETIJOS

Gaunu nepaprastai daug laiškų iš įvairių Kanados vietovių kurie daugumoje rašyti neseniai į Kanadą atvykusių tautiečių, prašančių pagalbės sudaryti kelionės dokumentus užsilikusiems Vokietijoje jų giminiams. draugams ar pažįstamiems.

Į visus tautiečių reikalavimus turiu štai ką atsakyti: Kaip aš, taip ir kiti lietuviai ūkininkai, gyvenantieji mano apylinkėje, kiek turėjo galimybės, išrūpino minėtų kelionės dokumentų giminėms, draugams ir visai nepažįstamiems asmenims. Sudarymas tokių dokumentų per svetimtaučius ūkininkus nėra taip lengvas, nes reikalauja iš jų įvairių pažymėjimų pav. 1) Valsčiaus įstaigos paž. nurodantį turimos žemes plotą bei gyven. trobos dydį. 2) Banko — turimų pinigų suma, ir pan.

Taigi, kartais svetimtaučiais, ir norėdama padėti, susiduria su minėtomis kliūtimis ir atsiskako pasirašyti reikiamus dokumentus.

Man teko keliolikai išrūpinti afidevitus su pagalba svetimtaučių ūkininkų, bet tas procesas pareikalavo iš manęs išlaidų ir laiko. Taigi, mieli

tautiečiai, prie geriausi norų aš visiems padėti negaliu.

Pastebėjau, kad lietuviai, atlikę savo sutartis miškuose ar kasyklose, traukia į Montrealą, Torontą, lyg kieno laukiami. Winipeg'e ir jo apylinkėse kaip tik būtų geresnės sąlygos sudaryti kelionės dokumentus.

Užinteresuotiems sudaryti panašius dokumentus patariu vykti pas ūkininkus vasaros darbams, ypač piūties metu. Tuomet susipažinsite su ūkininkais ir aš pinai tikiu, kad daugumas atsieksite savo tikslą. Be to, piūties metu nebologas atlyginimas!

Vykite tiesiog į Winipegą, surasite valdišką darbo įstaigą, kuri aprūpins jus ūkio darbu, nes vasaros metu ūkio darbininkų poreikavimas yra didelis.

Neturintiems lietuvių adresų patariu užėiti į Lietuvių Klubą, 240 Manitoba Ave. Ten susirasite daug lietuvių ir gausite reikalingų patarimų.

Negalėdamas daugumai atsakyti į laiškus, prašau pasinaudoti mano patarimu.

P. Liaukiavicius.

NEPRIGULMINGAS LIETUVIU VYTAUTO KLUBAS

(Kadangi ši lietuvių įstaiga yra didžiausia ir seniausia Montreale, o gal ir visoje Kanadoje, tad bent dalinai norėčiau supažindinti naujuosius Kanados lietuvius su jo istorija ir darbuote ligi šių dienų).

Minėtas klubas įsteigtas 1907 metų sausio m. 13 d. Valdžioje užregistruotas tu pačių metų lapkričio 29 d. Tuo metu, Montreale lietuvių buvo mažai, o iš pirmųjų klubo steigėjų, nežinau ar bent vienas belikęs.

Per 41 klubo gyvavimo metus, jo istorijos lapai margi, kurių trumpam straipsny aprašyti neįmanoma, todėl teks pasitenkinti tik trumpais bruožais.

Pirmiausia, tenka padėkoti savo primatekėjams, kurie jau tais laikais sugėbėjo, ir išnaudojo progą tokio masto draugijai įsteigti. Dabartiniu laiku tokiems tautiškiems klubams valdiška leidimų neduoda. Klubo čarteris — leidimas apima \$99.000.00 į metus, tai yra, per metus galima daryti tokią apyvartą. Taigi, mes turėtume stengtis išnaudoti savo teises.

Klubo Istatai

Skyrius pirmas sako:— Šio klubo tikslas suvienyti visus Montreale lietuvius į vieną Kanadai ištikimą piliečių draugiją. Antras skyrius sako:— Nariai turi būti doros elgesio, susipažinti su Kanados įstatymais ir juos pildyti. Antrojo dalyje pirmam skyriui sakoma:— Kviesti visus Montreale lietuvius, be lyties ir pažiūrų skirtumo į vieną tautišką pašalpinę draugiją.

Kaip matome klubo įstatai reikalauja kad nariai būtų geri lietuviai, ir ištikimi Kanados vyriausybei.

Savo gyvavimo pradžioje, klubas buvo skaitlingas nariais ir ekonominiai gerai laikėsi. Jau 1916 metais išigijo

nuosavą namą. Vėliau buvo kiek suskurdęs. Bet po pirmojo pasaulinio karo, atsidarius emigracijai, ir privažiavus daugiau lietuviško jaunimo, klubas vėl pradėjo moraliai ir materialiai atsigaivinti.

Aukščiausias klubo klestėjimo laikotarpis buvo tarp 1935 ir 1945 metų. 1936 m. klubiečiai pasistatė nuosavą salę, įsteigė chorą ir vaidintojų grupę. Atėjus žiemos sezonui, pastatydavo kelėtą lietuviškų vaidinimų, operėčių ir koncertų; ten kas sekmadienis skambėdavo lietuviškos — patriotinės dainos. Tada klubas buvo netik lietuviška užėiga, bet taipgi meno ir kultūros centras.

Tuo metu „pažangiųjų“ (bent taip jie save vadina) įtaka Klube buvo labai menka. Ji smarkiai sustiprėjo šio karo metu. Dangstydamiesi visokiomis, nepartiškumo, demokratiškumo, patriotiškumo skraistėmis, o tikrumoje atstovaudami nuožiausią pasaulyje komunistų partiją, jie naudoja klubą savo reikalams ir atbaido daugelį naujų lietuvių nuo prisidėjimo į klubą bei paverčia jį nesibaigiančių ginčų vieta.

Dabartiniu laiku klube priskaitoma apie 700 narių, vyrų ir moterų ir apie \$40.000.00 bendro turto. Klubas savininkas ir šeimnininkas yra šerininų susirinkimas. Vienas šėras kainuoja 25 dol. Už šėrus kasmet mokamos nebologos palūkanos. Norint būti šerinininku, reikia priklaustyti ir klubo pašalpinei draugijai.

Tačiau kaip jau pirmiau matėme, klubas įsteigtas kaip lietuviška — patriotiška įstaiga, todėl visi geros valios lietuviai — vės turėtų stoti kluban, atnaujinti buvusį „Klubo Aido“ chorą ir bendrai kultūrinį — meninį veikimą.

Senas Klubietis

Širdingai sveikiname sukūrusius lietuvišką šeimos židinį ir gametį Kanados Lietuvių Centro Tarybos Pirmininką.
ANTANA NOVICKA,
ir
LIUCIJA KRIPAITE
Kanados Lietuvių Centro Taryba.

Sukūrusiai lietuvišką šeimos židinį
panelei **Adolfinai Kamenkaitei - Skaistienei**
daug šviesaus džiaugsmo ir saulėtų dienų linki
Lietuviai Gelezinkieliečiai Winnepege.

VEL NAUJA AUKA PAEME KAPAI

A+A Adolfas — Marijonas Gvazdaitis

Perkeltas augalas sunkiai prigyja naujoje žemėje. Jo kai kurios atžalos nudžiūsta, nuvysta. Panašiai ir Kanados naujiesiems lietuviams nevisiems lemta įsikurti ir įleisti šaknis. Jų jau ne vienas savo pirmuosius žingsnius pačioje jaunystėje ir pačiame gyvenime aplaistė krauju ir sukniubo, kad neatsikeltų.

Štai šių metų birželio mėn. 20 d. vėl nutrūko vieno dar jauno lietuvių gyvybės ryšiai su šiuo gyvenimu. Tarp Vaudreil ir Cedars, 30 mylių nuo Montreale, 1 val. ryto, traukinys sutraiskė Adolfą — Marijoną Gvazdaitį. Nugabentas į ligoninę po kelių valandų, neatgaves samonės, mirė.

Velionis 26 metų amžiaus, kilęs iš Marijampolės miesto. Paskutiniu laiku Vokietijoje gyveno Spakenberg'o stovykloje. Į Kanadą atvyko 1947 m. liepos 31 d. Aštuonis mėnesius darbavos miške Regan, Ont. 24 stovykloje. Vėliau, iki paskutinei dienai, Extra Gang C.N.R., Cedars, P.Q. Iš artimesniųjų giminių Toronte turi savo dedę, kurio nespėjo net atlinkyti. Mirtis sutrukdė! Jei kas žino jo adresą, maloniai prašome jam pranešti.

Darbo draugai, apie tragišką įvykį nieko nežinodami, kiekvieną dieną laukė jo grįžtant. Po trijų dienų iš kriminalinės policijos sužinojo, kad jis jau nebegriš niekada. Adolfo daugelis iš pažįstamų ir draugų kartais negalėdavo suprasti, tačiau tikrumoje jis turėjo tiktai neramią ir ieškančią širdį, kuri buvo net labai nuoširdi bei draugiška.

Palaidotas birželio mėn. 26 d. Montreale parapijos kapinėse. Laidotuvėmis rūpinosi K.L.C. Taryba. Dalį išlaidų padengė veliomės giminės Amerikoje. Ypatinai daug rūpesčių dėl laidotuvių turėjo p.p. P. J. Juškevičiai.

Lai Aukščiausias jam būna gailėtingas!

P. Brazukas.

„NEPR. LIETUVOS“ BENDRADARBIU PASITARIMAS

Birželio mėn. 19 d. 3 val. įvyko „Nepr. Lietuvos“ Montreale gyvenančių bendradarbių pasitarimas. Trumpą pranešimą padarė red. Pr. Rudinskas, kviesdamas visus prisidėti prie laikraščio pajūrinimo ir pagyvino. Šiuo metu lietuviškos ir angliškios spaudos sekimas, organizaciniai straipsniai, Montreale žinių surinkimas, Eltos, BALFO, LAICO ir kitų organizacijų biuletenių sekimas, užsienio žinių suredagavimas, korektūra ir visi kiti rūpesčiai laikraščiu išleisti guli ant vieno redaktoriaus pečių. Kadangi šalia to dar tenka rūpintis organizaciniais, emigraciniais ir spaustuvės organizavimo reikalais, tai nėra jokios galimybės nė vieną darbą žmoniškai atlikti.

Po ilgesnio pasikalbėjimo susitarta pasidalinti sritimis: p. L. Girinis sutiko sekti Europos lietuviškus laikraščius, p. D. Norkeliūnas — Amerikos lietuviškus laikraščius, p. St. Kairys — prancūzų laikraščius, p. Dr. Vl. Šulma — Montreal Daily Star ir medicinos sritį, Dr. A. Šidlauskaitė — literatūrą, kun. Stankūnas — laisvės kovos organizacijų ir BALFO leidinius ir kun. A. Vilkaitis — Montreale žinias.

Susirašinėjime pasiūžėjo pagalbėti: organizaciniais ir spaudos reikalais — p. Sabalys, skelbimų — p. K. Toliušis ir emigracijos — p. J. Meilutis.

Be to, jau nuo seniau paieškojimus tvarko Danute Jurevičiūtė ir mašinėle žymią dalį medžiagos perrašo Liucija Katasonovaitė.

Reikia tikėtis, kad po šių persitvarkymų palengvės ne tik laikraščio redagavimas, bet patobulės jo turinys ir pagyvs visas organizacinis darbas. Tada ypač svarbu dabar, kai spaustuvės organizavimo vargai eina prie galo ir laikraštis galės tapti savitraciu.

Bendradarbis.

PASIKEITIMAI „NEPR. LIETUVOS“ ADMINISTRACIJOJE

„Nepr. Lietuvos“ ilagametė administratorė, o anksčiau ir redaktorė, Marija Arlauskaitė pasitraukia. Administravimo darbą perima Kostas Toliušis ir Julius Šaltenis, abu iš Vokietijos atvykę lietuviai.

Sunkus ir įtemptas darbas administracijoje, dirbamas šalia savo tiesioginio mokytojavimo darbo, privėdė prie to, kad Marija Arlauskaitė gydytojo patarimu turėjo jį prtraukti ir išvykti poilsiui atostogų.

Linkime jai atgauti jėgas ir su nauja energija po atostogų imtis organizacinio darbo.

„NEPR. LIETUVA“ SKOLON

Visiems naujai atvykusiems lietuviams „Nepr. Lietuva“ siunčiama skolon, jeigu tik jie pranesa savo adresus.

Is antros pusės visi kurie gali užsimokėti, prasomi nedelsti ir savo skola islyginti.

„NL“ Administracija.

PRANESIMAS

„Nepr. Lietuvos“ šerų sekretorius p. Jonas Gudas, 210 4-th Ave, Ville Lasalle, Montreal, Que., prašo visus K.L.T. skyrius ir didesnes lietuvių grupes pranešti jam, jei negautos šerams platinti laikinųjų kvitų knygučių, arba jų gauta nepakankamai.

„Nepr. Lietuva“

Lankydami gražiąją Montreale vasarvietę Ville Lasalle aplankykite

LIETUVISKA SVETAINE

Edward St. 7682, Montreal

Įvairūs užkandžiai, šilti ir šalti gerimai, lietuviška muzika.

KANADOJE IR PASAULYJE

BALKANU BLOKAS

Belgradas, — Jugoslavų komunistų partija dar pagilino plyšį su Maskva pakviesdama Bulgariją ir Albaniją sudaryti Balkanų bloką. Pasiūlymas buvo padarytas paskelbiant Nacionalinės Komunistų Partijos dienos programą, kuri turi įvykti liepos mėn. 21 d.

Tarp kitko buvo pabrėžta, kad Jugoslavijos armija šiuo metu yra didžiausia Rytų Europoje po Rusijos ir kad „Jugoslavijos armija apsaugo Jugoslavijos žmonių laisvę ir nepriklausomybę“.

TIKRAS VAISTAS RUSAMS

„Pirmas tikras žingsnis buvo Maršalo Sokolovskio areštas už per greitą važiavimą mūsų teritorijoje“ (jis buvo amerikiečių karo policijos areštuotas ir išlaikytas pusę valandos amerikiečių sektoriuje, Berline — Red.) — rašo „Daily Mirror, New York, VII.1.“, savo vedamajam straipsnyje „Tuo, parodyta, kas yra bosas. Bet galima lažintis, kad paleidžiant jam buvo pasakyta saldžių žodžių. O jis turėjo gauti 30 dienų vien jo paties ir Kremliaus įtikinimui, kur jie eina“ — rašoma toliau. Laikraštis tvirtina, kad visa pokarinė Amerikos politika Rusijos atviru būdu remia tik karo ir Henry Wallace baimę, o rusai tatau gerai suprastę ir puikiai viską išnaudoję.

„Mes nenorime karo... Bet jam išvengti reikia nešiotis ne skėtį, o storą lazda. Jėga — tai viskas ką rusai supranta ir praktikuoja“ — baigia savo vedamąjį laikraštis.

AVIZOS SVASTIKOS FORMOJE

Muenchenas, Vokietija. — Amerikos lakūnai iš lėktuvų pastebėjo Bavarijos laukuose, netoli Weiden, didžiulę svastiką (Hitlerio ženklas). Patyrinėjus rasta, kad pas vieną ūkininką lauke pasėtos avizos svastikos ženklą formoje. Ūkininkas kaltę suvertė prieš kelias dienas jį apleidusiam darbininkui. Buvo įsakyta avizas nupiauti.

BRITU KOLUMBIJAI 5 MIL. DOL.

Federalinė Kanados valdžia paskyrė Britų Kolumbijai potvinio nuostoliams dengti 5 mil. dol. Be to, dominijos valdžia apmokės 75% išlaidų Fraser Valley pylimų atstatymui, vandens išpumpavimui ir žemes paviršiaus su tvarkymui. Likusius 25% apmokės pati provincija.

SASKATCHEWAN LAIMEJO C.C.F.

Regina, — Saskatchewan rinkimuose daugumą laimėjo C.C.F. (socialdemokratų partija), viso 30 atstovų iš 52. Praeituose rinkimuose C.C.F. turėjo net 47 vietas. Gerokai pakilo Liberalai, kurie turėjo tik 5 vietas, o dabar gavo 18.

PINIGU REFORMA VOKIETIJOJE

Frankfurt, — Alijantai išleido vakarinių zonomis 10 bilijonų naujų markių, kuriomis pakeistos senosios markės, o jų buvę apyvartoj apie 100 bilijonų. Panašią reformą, tik kiek vėliau, padarė ir rusai savo zonoje. Berline dabar kursuoja dvejojama valiuta — rusų ir vakarinių alijsantų.

PALESTINOJE VEL KARAS

Haifa — Jungtinių Tautų įgaliotinis F. Bernadotte bandymai sutaukinti arabus su žydais ar bent nors prailginti paliaubas nenusisekė. Paliaubų prail-

KATRAS KURI? "THE BIG PUSH OF '48"

ginimui žydai pritarė, bet arabai buvo priešingi. Paliaubos baigėsi liepos mėn. 9 d. 2 val. po pietų. Po penkių valandų tam terminui suėjus Aigipto lėktuvai bombardavo Tel Aviv.

Amerika svarsto ginkląms į Palestiną įvesti draudimo nuėmimą, kad Israelis galėtų lengviau gintis.

ORO PASTAS KANADOJE Nuo liepos mėn. 1 d. visi laiskai iki vienos onz. eis oro pastu

Dominijos dieną Kanadoje įvedamas oro paštas visiems laiškam iki vienos onz. Kitaip sakant, visi laiškai už keturius centus, jei jie sveria ne daugiau vieną onz., bus siunčiami lėktuvais. Kartais oro paštas tarp artimų vietovių nebus naudojamas, nes tatau nepagreitintų laišku pristatymo.

Ant laišku nereikalinga rašyti „By Air Mail“, kadangi visi toki laiškai jau savaime bus siunčiami oro paštu. Jei laiškas sveria daugiau vienos onz., tai jis turi būti siunčiamas oro paštu sena tvarka ir senomis pašto kainomis. Tas pats galioja ir kitos rūšies korespondencijai, kuri būtų norima siųsti oro paštu.

Gen. Dwight D. Eisenhower nu-fotografuotas su akademinė kepure ir Kolumbijos universiteto prezidento rūbais. Jis atsisakė kandidatuoti į Amerikos prezidentus ateinantiems prezidento rinkimams. Tuo būdu atrodo, Demokratai Partijos konvencijoje Philadelphiaje dabartinis Prezidentas Trumanas neturės rimtų konkurentų.

CEKU SAKALAI PRIES RAUDONUOSIUS

Pracha — Komunistinė Čekijos valdžia šiek tiek pravėstė kvotą dėl garsiosios čekų sakalų organizacijos demonstracijų prieš raudonusius. Parado metu, kuriame dalyvavo virš 70,000 dalyvių, buvo iškeltos didžiau-

sios ovacijos praeinant pro buvusį prezidentą Beneš ir visiškai tyliai praeita pro dabartinį komunistinį prezidentą Gotvaldą. Vėliau eiseną išvirto į demonstraciją prieš raudonąjį režimą su reikalavimais grąžinti Benešą.

PASIBAIGE DOKU DARBININKU STREIKAS LONDONE

London. — Birželio mėn. pusėje prasidėjęs Londono doku darbininkų streikas pasibaigė birželio mėn. 30 d. Streikas prasidėjo dėl 11 pašalintų darbininkų, kurie buvo atsisakę be extra užmokesčio iškrauti „nešvarų krovinių“ (cinko oksidą). Nedirbo apie 20,000 darbininkų, nors unijos buvo prieš streiką. Neprisidėjo prie šio streiko 7000 darbininkų.

Vyriausybė buvo priversta pasiūsti kariuomenės dalinius lengvai gendančio maisto iškrovimui. Apskaičiuojama, kad darbininkams streikas kainavo po \$80,000 dienai algomis, viso apie \$1,200,000, bet dar daugiau jis kainavo laivų kompanijoms ir prekybininkams, nės uoste savaitėmis stovėjo virš 150 neiškrautų laivų, o kai kurie grįžo atgal su kroviniiais.

Streikas buvo baigtas po to, kai karalius paskelbė vyriausybei specialinius bėdos įgaliojimus ir kai savo deklaracija į juos kreipėsi Ministeris pirmininkas Attlee.

ISPANIJOS GENERALINIS KONSULAS ATKVIETĖ KETURIS LIETUVIUS

Iš Kopenhagos prieš mėnesį atvykęs Ispanijos ministeris Francisco Agaramonte y Cortijo generalinio konsulo pareigoms Montrealyje, atkvieta iš Danijos vieną lietuvių šeimą, susi dedančią iš trijų asmenų ir vieną lietuvaitę. Atvykusieji už tai ponui ministeriui yra labai dėkingi. Tai svetimtaučio pavyzdys tiems lietuviams, kurie galėdami atsikviesti vieną — kitą tautietį, to nedaro, bijodami turėti „klapato“.

Ponas ministeris labai atjaučia dabartinę Lietuvos padėtį ir yra didelis lietuvių draugas. Jis pasiūlymą būdo paprastumu ir originalumu. Be tiesioginių savo pareigų, p. ministeris rašo mokslinio turinio knygas.

"LIAUDIES BALSO" POETAI

Š.m. liepos mėn. 9 d. „Liaudies Balsas“ Nr. 874 įdėtas „eileraštis“ „Nežinomam Kariui“. Tame pat numeryje „Pastabose“ įdėtas paaiškinimas, būk tai šį kūryba esanti vieno naujo poeto — lietuvaitės, atvykusios iš D.P. stovyklų.

Deja, tatau jau sena daina, kurią kiekvienam teko dainuoti lietuvių kariuomenėje. Matyt, kokia dypukė sugalvojo švariai iš „L.B.“ redaktorių pasijuokti, o jie tariasi naują „poetę“ suradę.

R. B.

TRUMPOS ZINIOS

Nežinomos kilmės lėktuvai bombardavo Jugoslavijos miestą Bitolj (Monastir) prie Graikijos sienos. Buvęs girdėti stiprus artilerijos šaudymas.

Kinija pasirašė su Amerika susitarimą, pagal kurį Amerika duos Kinijai 275 mil. dol. pagelbos.

Israelio valstybes įgaliotinis prie Jungtinių Tautų įteikė Trygve Lie protestą, kuriame kritikuojama Kanados vyriausybė už draudimą vykdyti į Palestiną karinio amžiaus vyrus iš Kanados.

Margarino importo į Kanadą įstatypakeitimas bus svarstomas kitoje parlamento sesijoje.

Amerika pareikalavo sausio mėn. kad Sovietai grąžintų karo metu paskolintąs 28 fregatas ir 3 ledlaužius. Sovietai lig šiol jų negrąžino. Jie, be to, dar negrąžino 87 prekybinių laivų (grąžinti tik 8). Taip pat nesutarinama ir dėl 11 milijardų dol. karo paskolos.

Schumacher, Ont., VI.29., Ukrainiečių choras atsisakė dainuoti tarptautiniame bankiete, kur buvo iškabinta ir Sovietų vėliava. Choro atstovas pareiškė: „Mūsų vyrai per ilgai ir per daug kentėjo rusų rankose, kad galėtų pasilikti ten kur kabo Sovietų Sąjun-

gos vėliava“. Sovietų vėliava buvo tuojau nuimta.

Paskutinis anglų kareivis apleido Haifoje Palestinos žemę liepos mėn. 1 d. Britai išvykdami išsprogdino visus ginklus, kurių negalėjo ar nenorėjo pasiimti.

Amerika susitarė su Jugoslavija atleisti pastarajai nuo karo išaldytus 50 mil. dol. aukso. Iš jų apie 20 mil. dol. Amerika atsiskaitys už nacionalizuotas amerikiečių nuosavybes, karo metu duotas medžiagas ir du praeitų metų rugpiūčio mėn. numuštus amerikiečių lėktuvus.

Čekų komunistų partija birželio mėn. 28 d. iškilmingame posėdyje „prarijo“ socialdemokratų partiją, kuri egzistavo virš 60 metų. Partija buvo prijungta prie Komunistų partijos nepakeičiant nei pastarosios vardo, nei vadovybės.

Užmušti keturi vokiečiai ir 20 sužeista laike rusų manevrų Vokietijoje, sovietų zonoje, kai lėktuvai mesdami bombas ežera, pataikė į netolimą sodybą.

Čekų informacijos ministerija pranešė, kad gen. Karel Janoušek, buvęs čekų oro pajėgų vadovas, buvo areštuotas bandant pėsčiomis pereiti sieną.

Lietuvos Keliu

(Tąsa iš 1 pusl.)

gražiai išvykai Lietuviškai grupei užėmus vietas pasileidome iš užiančio miesto. Gražus vakaro oras, puikios apylinkės, simpatiški svetimtaučiai bendrakeliaiviai kelia nuotaiką. Daugumai tenka aiškinti kas mes esame, kodėl palikome Lietuvą, ar mums patinka naujoji tėvynė Kanadoj ir t.t. ir t.t.

„Nurimk sesut gana raudoti...“ lietuviška sutartinė mūsų draugus linksmina. Kada užtraukiamos ir kitos linksmos dainelės mūsų bendrakeliaiviai imasi iniciatyvos lietuviškai pritari, kiti užsirašinėja, kiti užsispyrusiai nori prisiminti lietuvišką melodiją. Rimtas prancūzų tautybės klebonas taip išgyvena lietuviškon dainon, kad pats imasi dirigavimo darbo. Linksma kelionė greit baigiasi. Didžiulio pastato didelėje salėje daugelis įvairių tautybių svečių jau lauke. Tarp jų matėsi: Parlamento atstovas ir Darbo Ministro parlamentarinis padėjėjas p. E. Cote, National Employment Service atstovas Prefontain, Selective Service spaudos skyriaus vedėjas p. R. Parent, Verduno miesto majoras p. E. Wilson, Emigracijos skyriaus vedėjas p. Beaudet, daug ponių ir kitų aukštų pareigūnų.

Trumpa vakariene, mažas poilsis ir darbas scenoje. Šį kartą tenka išeiti Lietuvos vardu prieš auditoriją, kuri gal pirmą kartą vertins lietuviškąjį meną. Vertins, fotografuos, kalbės ir rašys. Mergaitės kiek jaudinasi, bet jų vadovės p-lės Vienožinskaitės linksma laikysena drąsina visas

Menas galingas...

Pirmosios dvi dainos išsukia ilgų plojimų jūrą. Tautiniai šokiai pasiseka stebėtinais gražiai. Žurnalistai ir jų foto aparatai dirba be pertraukos, plojimai sumišę su bisavimais reikalauja kartojimų. Bet kur tau, lietuvaitės turi programą. Seka p-nios Šimaitienės solo šokių pasirodymas. Jei svečiai plojo ir reišė pasitenkinimą pirmajai programai, tai p-lės J. Vienožinskaitės solo ir dar prancūzų kalboje svečius sujaukino. Laikė nesibaigiančios plojimų audros Darbo Ministerio Padėjėjas išėina į sceną spaudžia mūsų dainininkės ranka, o į auditoriją kalba: „Jei lietuvių tauta pažinau, kaip

žinau, kad ji yra ir aukštos kultūros tauta. Mums yra garbė, kad lietuviai randa prieglaudą Kanadoje. Aš kviečiu šia lietuviškąjį meninę grupę dalyvauti su savo programa mūsų Atstovų vasaros suvažiavime.“ Mums vertingus ir reikšmingus ankštojo pareigūno žodžius palydi gausūs plojimai.

Baigiantis svečiai panorą fotografuoti su lietuvaitėmis. Vėl daug kartu dirba foto aparatai, vėl lietuvaitės ir jų tautiniai rūbai pagerbiami aukštųjų pareigūnų.

Gražiąją programą pildė ir garbin-gai Lietuvos vardą ginė lietuvaitės: J. Vienožinskaitė, M. Gečaitė, A. Jakimavičiūtė, R. Jakimavičiūtė, A. Ratiavičiūtė, V. Selenytė, J. Pauliūtė, V. Šližaitytė, V. Juzentavičiūtė ir p. Šimaitienė.

Koncerto pasisekimui daug prisidėjo Montrealiečiai veikėjai p. p. Juškevičiai, p. J. Vaškys ir p. M. Arlauskaitė.

Kada didžiulis ir erdvus busas skubėjo link gražiojo Montrealo buvo jau vėlu. Iš apsiniaukusio dangaus varvėjo stambūs, reti, tartum, ašaros lietaus lašai. Mūsų menininkės, nors ir pavargę, bet linksmos dalijosi išgyventos dienos išpuzdžiais. Jos žino, kad ryt anksti vėl turės stoti į nelengvą ir ilgą dienos darbą, bet kartu žino, kad svetimųjų vargo einami takeliai veda didžiuoju Lietuvos Keliu.

Leonas Girinis.

ISIDEMETINI ADRESAI

1. Lithuanian League of Canada, 2576 Sheppard Street, Montreal 24, Que.
2. "Nepriklausoma Lietuva" (redakcija, administracija ir bendrovė), 3 4th Ave, Ville Lasalle, Montreal, Que. Kartu ir Pr. Rudinsko adresą emigracijos ir organizaciniais reikalais.
3. Julius Jurenas, K.L.C.T. kasininkas. 3 4th Ave. Ville Lasalle, Montreal, Que.
4. Juozas Kupris, "Nepriklausomos Lietuvos" kasininkas, 7695 Lasalle Blvd., Ville Lasalle, Montreal, Que.

LIETUVIAI KANADOJE

VAL D'OR, QUE.

PAMINEJOM LIUDESIO DIENA

Birželio 13 d. lietuvių tautos istorijoje liks juodžiausia ir skausmingiausia diena. Val d'Or skyriaus ją tinkamai paminėjo ir išvežuosius pagerbė. Ryta įvyko iškilmingos pamaldos, kurias laikė lenkas tėvas Victor ir pasakė tai dienai pritaiktą pamokslą anglų kalba. Laikė pamaldų gražiai pagiedota.

Lietuviskai per radio

11.15 val. įvyko pirmasis lietuvių pasirodymas Val d'Or radiofone. Liūdnai ir ryžtingai nuskambėjo anglų kalba J. Zalio žodžiai, skelbdami eterio bangomis lietuvių tautos liūdėsio ir gedulo dieną. Po kalbos Dargio vedamas oktetas padainavo trejetą liaudies dainų. Kad ir trumpas pirmasis pasirodymas, tačiau linkėtina, kad tai būtų nepaskutinis, o kad kiekvieną sekmadienį lietuviškas žodis ir daina skambėtų radio bangomis.

Iskilmingas posedis

14 val. įvyko iskilmingas posedis — minėjimas. Jau prieš laiką rinkosi lietuviai, kvietiniai svečiai ir kasyklų atstovai. Erdvi salė nesutalpinę dalyvaujančių, dalis liko stovėti. Garsiais plojimais sutinkamas specialiai atvykęs į minėjimą J. E. vyskupas Desmarais, lydimas keleto pralotų. Svečių tarpe matosi vadovaujantieji miesto asmenys, organizacijų vadovai, lenkų ir ukrainiečių atstovai, žurnalistai. Prie įėjimo stovi tautiniais drabužiais lietuvių ir uniformuotais skautais, kure dalina šio minėjimo — koncerto programą. Ant šaliuko stovi urna, kurion dedamos aukos.

Posėdį atidaro K.L.T. skyriaus pirmininkas Stasys Bakšys dekoruotoj scenoj Kanados, Quebeco vėliavomis ir mūsų trispalve perrišta gedulo juosta. Virš vėliavų kabo Vytis ir Kryžius. Iš šonų du didžiuliai paveikslai dekoracijai, nupiešti dailininko Grikenio. Vienas vaizduojas suklupusią lietuvių grupę, o kitas rodo žiauriosiu būdu tremiamus lietuvių būrius į Sibirą. Paveikslai šiurpulingai rodo lietuvių tautos kančias ir vargus. Posėdis pradedamas sugiedant Kanados ir Lietuvos himnus. Po to kviečiami į garbės prezidiumą kanaaninkas Cannon Forest, advokatas Mr. C. C. Taschereau, Knight of Columbus prezidentas Dr. Maton, Mr. J. Dydzak, father Victor, Mr. J. Andrejson, Mr. Spark ir Šetkus.

Pirmasis kalba tėvas Victor. Po to anglų kalba Šetkus skaito paskaitą "The Lithuanian Tragedy".

Savo ilgoje kalboje supažindina susirinkusius su ta žiauria tragedija, kurią patyrė niekuo nenusikaltę žmonės, kai ramu vidurnaktį ginkluotų rusų enkavedistų buvo sukimšti į gyvulinius vagonus ir žiauriai atplėšiant nuo tėvynės išvežti į Sibirą. Ši tragedija šiurpulingu būdu tebevyksta iki šiai dienai pareikalaudama kaskart vis naujų aukų. Kalbėtojas paprašė susirinkusius atsistojimui pagerbti žiauriam ištrėmimo žuvusius tautos kankinius. Choras tuo metu sugiedojo Marija, Marija.

Po to turėjo kalbėti Rutkauskas lietuvių kalba, bet trumpinant oficialią dalį jo kalba neįvyko. Būtų gerai, kad kita kuria proga jo žodis išgirstume. Toliau kalba kanaaninkas Cannon Forest, Mr. Andrejson prancūzų kalba ir adv. Mr. C. C. Taschereau. Energingas lietuvių prietelius advokatas karštai žodžiais kreipiasi į susirinkusius ir meta kaltinimą visam pasauliui už tą didžiąją neteisybę. "Ar ne dvidešimto amžiaus gėda, kad tarai ir taikinga tauta prie Baltijos turi pernešti tokias kančias. Ar civilizotas pasaulis gali tylėti matydama, kada žmonės tūkstančiais bei priežasties tremiami į tolimą Sibirą?" — baigė savo kalbą rodydamas į paveikslą vaizduojantį tremiamųjų kolonas. Advokatui

už gražią salę sukėlia ovacijas. Pabaigoje priimama rezolucija, kurią perskaito I. Žalys.

Menine dalis

Po iškilmingos posėdžio įvyksta koncertas. Pradžioje matome Šetkaus paruoštą montażą "Pavergta Lietuva" kuriame lietuvių surakintom rantom laiko trispalvę. Kvartetui tyliai dainuojant trispalvė pamažu svyra žemyn ir žemyn, kartu nusvyra ir lietuvių galva, simboliškai vaizduojanti pavergtą tėvynę. Šis montażas, meniškai sulietas iš dainų ir deklamacijų, nevienam ištraukė ašarą.

Dargio kvartetis puikiais balsais sudainuoja "Leiskit į tėvynę" ir "Tykus buvo vakarėlis", anglų kalba Brahm "Cradle Song". Po to sekė nuotaikeingas vyrų šokis "Oželis", palydimas karštai svečių plojimais. Putino poemą "Vergas" skaito A. Pulkauninkas. Gražiai smuiku groja Šetkus, prie piano pritariant Mrs. Dupuis. Seka tautinis vyrų šokis "Mikita", kuri svečiai šaukia kartoti. Gausiais plojimais palydimas Dargio oktetas dainuoja tris dainas. Su kiekviena daina šilčiau ir šilčiau sutinkamas tiek kvartetis, tiek oktetas.

Kai vyskupas dekoja... lietuviškai

J. E. vysk. Desmarais visą programą atydžiai sekė ir šypsena zaidė jo veide. Esant trumpai pertraukėlei, staigiai pakyla ir prabyla į susirinkusius lietuviškai: "Sveikinu ir laiminu lietuvius ir Lietuvą, dėkoju už gražų pasirodymą". Toliau kalba angliškai atspausdydamas, kad daugiau nemokąs lietuviškai, kaip tik tuos žodžius. Dekoja už turiningą programą ir prižada, kada tik lietuviai turės kokį minėjimą, visada mielai dalyvauti. Vyskupo kalba palydima ilgais plojimais.

Po to Dargio vedamas choras padainuoja "Kur tas šaltinėlis", "Balnok teveli žirgeli" ir Romuvėnų maršą, kurį svečiai netilstančiais plojimais priverčia kartoti. Dargio neseniai suorganizuotas choras, ypač šiltais visų sutiktas ir šiandien pirmą kartą pasirodęs į viešumą tvirtu žingsniu žengia pirmyn užkariaudamas svetimtaučių simpatijas, o mūsų padėką už gražias dainas. Per visą programą laiką pranešinio angliškai apibudindama dainas ir šokius tautiniais rūbais pasirėdžiusi Mrs. B. Kostuik, daug prisidėjusi prie koncerto pasisėkimo.

Šis pirmasis lietuvių meninis pasirodymas Val d'Or gražiai pavyko ir iš svečių sulaukta padėkos ir įvertinimo. Dalyvavo apie 1000 žmonių, kurių tarpe vysk. Desmarais po programos pasilikęs asmeniškai padėkojo pirmininkui Bakšiui už suruoštą minėjimą ir koncertą. Mes gi aukštąjam Ganytojui dėkingi už atsilankymą ir šiltus žodžius. Jul. S.

SUDBURY, ONT.

Birželio 13-tos Minejimas

Sudburio lietuviai Lietuvos užgrobinį ir deportacijas Sibirui paminėjo birželio 13 dieną. J. Beržinskas paskaitoje "Bolševikų įsiveržimas Lietuvon 1940 m. birželio mėn. 15 dieną" nušvietė Lietuvos Vyriausybės derybų eigą su Sovietų Rusija. P. Budreika paskaitoje "Komunistiniai žiaurumai Lietuvoje" plačiai apibūdino bolševikų žiaurumus Lietuvoje bei deportacijas. E. Šlakaityte gražiai padėkavo keletą progai pritaikytų eilėraščių.

Po minėjimo visi skubėjome prie radijo aparatų, nes per CKSO radijo stotį K.L.T. Skyriaus valdybos iniciatyva buvo paruošta 15 min. radijo programėlė lietuvių ir anglų kalbomis, pajvainant ją tautinėmis dainomis. Ši valandėlė ne vienam lietuviui išspaudė skausmo ašarą išgirdus radijo bangomis svetimame krašte savo gimtąjį žodį ir dainą. Z. Lauksodietis.

TORONTO

Lietuvis kunigas išgelbejo baznyčia

Birželio dvidešimtą dieną, sekmadienį, tuojaus po pietų, nežinomi pik-tadariai buvo padegę dvi Toronto miesto katalikų baznyčias.

Pirmasis gaisrą pastebėjo lietuvis kun. P. Azubalis, kuris pripuolamai užėjo aplankyti baznyčios. Kun. Azubalis, įėjęs į St. Agnes italų baznyčią pamatė liepsnose beskestančius du baznyčios altorius. Tuojaus apie gaisrą buvo pranešta parapijos klebonui ir užalumuoti miesto gaisrininkai. Gaisras pavyko laimingai likviduoti.

Kiek vėliau paaikškėjo, kad ir kita katalikų baznyčia, St. Francis, taip pat tuo pačiu maždaug laiku buvo padegta, kur taip pat laimingai laiku pavyko gaisrą likviduoti.

Toronto kriminalinė policija nustatė, kad abi baznyčios buvo dar iki šiol neišaiškintų piktadarių padegtos, uždegant už altorių esančius drabužius.

St. Agnes parapijos klebonas, Fr. Riccardo, mano, kad baznyčias padegę komunistai. Jo pasakojimu, St. Agnes baznyčioje gaisras kilo antru jau kart. Pirmą kartą buvo padegta ši baznyčia įvykusių Ontario provincijos rinkimų dieną. Tą dieną Fr. Riccardo rimtai perspėjo savo parapijonus nebalsuoti už komunistų kandidatus. Klebono manymu, vietos komunistai atsikeršydami jam už tai, ir padegė jo parapijos baznyčią.

Net dvių vienu laiku baznyčių padegimas Kanados visuomenėje, o taip pat saugumo organuose iššaukė didelę reakciją. Visi Toronto dienraščiai pirmuose puslapiuose didelėmis raidėmis aprašė apie įvykusių barbarišką incidentą, o taip pat aprašydami pirmąjį gaisro pastebėtoją, kun. Azubalį, įdėdami kai kurie ir jo atvaizdą.

J. D.

MOOSE JAW, SASK.

Š. m. gegužės mėn 29 d., po 14 dienų kelionės vandenimis ir sausuma, į Moose Jaw (Sask.) miestą iš Vokietijos atvyko 60 žmonių grupė. Grupę sudaro 32 lietuviai, 27 latviai ir 1 baltgudis.

Mus apgyvendino vagonuose, po 16 žmonių kiekvieniame. Dirbame C.P.R. žinioje, Moose Jaw stoties rajone, remtuodami gelžkelio bėgius. Dirbame 10 val. į dieną: nuo 7 val. ryto iki 6 val. vakaro su 1 valandos pietų pertrauka. Darbą sunkina šiuo metu čia esantieji karščiai ir dulkės, bet palengva su darbo sąlygomis apsiprasime. Maitinames čia pat vagonuose įrengtoje valgykloje. Maistas geras.

Š. m. gegužės mėn. 20 dieną mus aplankė vietos lietuviai. Moose Jaw mieste tėra tik 2 lietuvių šeimos. Kartu su jais buvo atvykę ir iš Regina miesto p.p. Jorneliūnai ir Malinauskai, Tarp jų ir mūsų užsimezgė nuoširdūs santykiai. Prie mūsų gyvenamų vagonų, ant pievelės, padainavome lietuviškų dainelių, o iš lietuvių Krištolaičio, Steponavičiaus ir Zalpio sudarytas orkestras pagrojo lietuviškų melodijų. Atsisveikindami vietos lietuviai mums paaukavo 10 dolerių smulkioms išlaidoms (pašto ženklams ir kt.), tačiau mes nutarėme už juos užsiprenumeruoti 6 egz. ½ metų "Nepriklausoma Lietuva". Geresiems aukotojams šia proga nuoširdžiai dėkojame. Aug. Vianas.

REGAN, ONT.

Regan, Ont., 24 dirbė lietuviai, baigdami savo sutartį, pasiuntė atitinkamoms Kanados valdžios įstaigoms padėkos laiškus už suteiktą galimybę atvykti ir įsikurti šiame krašte.

Būtų gražu, kad tokius laiškus pasiųstų ir kitos sutartis baigiančių lietuvių grupės. Br.

LONDON, ONT.

Isteigtas K.L.T. London'o skyrius.

Skyriaus valdybos sudėtis: Dr. A. Pacevičius — pirmininkas, p. Skvardavičius — vicepirmininkas, p. Gacimienė — kasininkė, p. Vytautas Petrauskas — sekretorius. Garbės pirm. buvo pakviestas London'e gyvenęs kun. V. Rudzinskas. Nariai: p. Liūdas Mačys ir p. Magdalena Katiniskienė.

London'o lietuviai pasiryžę dirbti vieningai ir darniai. Numato surengti tautinių dainų koncertą, pasikviesdami jėgu iš Toronto.

Visais emigraciniais bei organizaciniais reikalais kreiptis į p. Vytautą Petrauską, 156 Horton Street, London, Ont.

Birželio 13-tos minėjimas

Š. m. birželio mėn. 13 d. p. Katiniskienės namuose dalyvaujant apie 60 viet. lietuvių įvyko išvežtųjų į Sovietų Sąjungą tremtinių 7 metų sukakties minėjimas. Susirinkimą atidarė p. Vytautas Petrauskas, kuris iš Sov. Rusijos tremties grįžo laimingai net nuo Magnitogorsko rajono. Po to, ragindamas lietuvius prie tautinio darbo, tarė žodį dr. Antanas Pacevičius. Ilgesnį kalbą pasakė kun. V. Rudzinskas, paminėdamas paties išvežimo faktus ir nušviesdamas tremtinių kančias bei skausmus tolimame Sibire. Šventės nuotaiką pastiprino savo žodžiais buvę karininkai — Skvardavičius ir Ruzgys. Buvo padėkta tuos dienos nuotaikai pritaikytą p. Naujokaitės ir kt. eilėraščių. Laikė kalbų nevienam nuriėdėjo gaili ašara.

V. R.

KENORA, ONT.

Lietuviai gelezinkelio darbininkai paminejo birželio 15 diena

Birželio mėn. 15 d. rytą mūsų vagonas — gyvenamas namas, pasipuošęs trispalve, perrišta juodu kaspiniu. Ji mums lietuviams priminė 1940 ir 1941 m.m. birželio 15-sias, kurios mūsų tautos istorijoje bus skausmo ir skriaudos dienos. Vakare 20 val. visi lietuviai po dienos darbo susirinkę prie vėliavos nuskrido savo mintimis į Tėvynę; prisiminė kovojančius partizanus ir išvežuosius toliman Sibiran lėtai mirčiai savo tautiečius ir pagerbė mirusiuosius ir žuvusius kovose tylos minutė. Po tylos minutės sugiedojo Tautos Himną ir išsiskirstė su liūdesiu širdyse. Kanadiečiai — darbo grupės vadovai, taip pat klausėsi mūsų iškilmingos paminėjimo.

Gelezinkelietis.

CRANK GRINDING

CYLINDER BÖRING

J. Ambrasas — L. Rugienius

MONTREAL MOTOR REBUILDERS AUTO PARTS AUTOMOTIVE MACHINISTS MOTORS REBUILT & EXCHANGED

585, Prefontaine St.
corner St. Catherine

FRontenac 0879

J. SILICKAS

GROcer — BUTCHER
BEER & PORTER

5275 Ch. St. Paul.

FL. 0006

RIGO Fish & Chips

5101 BANNANTYNE STREET

VERDUN

J. Staniulis

PRANESIMAS

Regan Dept. Ont. Abitibi Power & Paper Co. Ltd. dirbusių ir vėliau perkeltų į kitas darbovietes,

Ziniai

10 mėnesių darbo įsipareigojimui pasibaigus, Darbo Ministerija yra numaciusi parašyti pažymėjimus baiguosiems sutartį. Tas užtruks maždaug 1 mėnesį laiko. Jų gavimui kreiptis į vietos National Employment Service, nurodant, kur paskutiniu laiku dirbta.

Pagal susitarimą, laiškas persiunčiami mano adresu. Gaunu laišku būvusiems 24 ir 33 stovyklose, kurių nežinau. Kadangi tenka išvykti — juos persiųs, P-le M. Arlauskaitė. Praneškite jai savo adresu.

Ne vėliau liepos 1 d. būsiu Sault Ste. Marie, Ont. Esu kviečiamas sezono miško darbams Abitibi Power & Paper Co. Ltd. Ta pačia proga su Mr. Fred W. Stevens — gamybos skyriuje kalbėsiuos darbininkų klausimu stovyklos rezervavimu ar gavimu geresnia- me rajone tiems, kurie esame dirbę. Popiermalkių gamyba pradės rugpiučio mėn. 1 d.

Tuos, kuriems miško klausimas būtų aktualus, prašau iki rugpiučio 1 d. parašyti.

Petras Adamonis,
6642 Third Ave, Rosemount,
Montreal, Que.

SKAUTEMS IR SKAUTAMS DEMESIO

Norint greitu laiku pradėti skautišką darbą, reikalinga visų skautų ir skautų tikslūs adresai ir kitos žinios. Prašome visas skaites ir skautus suteikti apie save šias žinias: pavardė, vardas, adresas, vyr. laipsnis, patyr. laipsnis, kokiam vienetui priklausęs, pareigos, ar turi L.S.S. nario liūdidimą — jei turi jo Nr.

Žinias siųskite šiuo adresu: V1. Morkūnas, Cons. Mines, Ltd. Matachewan, Ont.

S.v. vyr. skilt. Vl. Morkunas
sktn. Saruno pavestas.

NAUJAS "NL" ADRESAS

"Nepr. Lietuvos" Redakcija ir Administracija jau persikele į organizuojamos spaustuves patalpas. Lig siol redakcija ir administracija tilpo ten, kur gyveno atitinkamas bendradarbis.

Naujasis adresas: "Nepriklausoma Lietuva", 3 4th Ave, Ville Lasalle, Montreal, Que.

LITERATURA IR KULTURINIS GYVENIMAS

MARIJA ARLAUSKAITE

Nenuilstanti Organizatore

Retas lietuvis ne tik Kanadoje, bet ir užjūryje nebus girdėjęs Marijos Arlauskaitės vardo. Šimtai tremtinių dėkingi jai už pagalbą susirandant gimines, už visokeriopą informaciją žodžiu, laiškais, per "Nepriklausomą Lietuvą", o neretai ir už globą atvykus į svetimą ir nepažįstamą Montreaal. Ir šių eilučių autorius, dar gerokai prieš

Marija Arlauskaitė

pašto susisiekimą su Vokietija atidarrant, už pirmąsias žinias apie savo artimuosius, dėkingas ne kam kitam, kaip Marijai Arlauskaitė.

Šalia nelengvo mokytojavimo darbo, Marija Arlauskaitė ilgus metus ne tik pati nepailsdama dirbo, bet buvo variklis ir kitiems lietuviams. Nuo pat Kanados Lietuvos Tarybos įsikūrimo ji tebedirba kaip Centro Valdybos

narys. 1942 m. ji perima "Nepriklausomos Lietuvos" administravimą, o nuo 1946 m. pavasario — ir jos redagavimą iki atvykstant p. L. Giriniui. Šalia laikraščio redagavimo ir administravimo, Marija Arlauskaitė atsakinėja šimtus laiškų, režisuoja vaidinimus (neseniai — "Grafas Kaimiečio Bernu"), padeda organizuoti minėjimus, pobūvius ir tt. Montrealiečiai gerai žino, kad su Marijos Arlauskaitės adresu eilę metų sutapo ir Kanados Lietuvių Centro Tarybos adresas. Užjūrio tremtinių vaizduotėje tatau įsitaiga su raštine, sekretoriais ir tt. Tuo tarpu iki pat šiai dienai visų Kanados lietuvių visuomeninis darbas yra tik idealstų darbo vaisius, kurie jam aukoja kiekvieną atliekamą laiko valandėlę po savo tarnybos ar darbo įmonė. Marija Arlauskaitė — tipingas tokios idealistės pavyzdys.

Tačiau žmogus nėra mašina. Per didelis jėgų įtempimas pareikalauja poilsio. Marija Arlauskaitė, gydytojo patarimu, pasitraukia iš "NL" administratorės pareigų ir ruošiasi turėti pirmas atostogas po daugelio metų, kad paskui grįžtų su naujomis jėgomis į pamėgtąją organizacinę darbą. "NL" nustoja savo ūgdytojos, tačiau tikisi, kad tik laikinai ir linki jai kuo geriausio poilsio.

Kanados Lietuvių Centro Taryba savo paskutiniame posėdyje Marijai Arlauskaitėi išreiškė širdingiausią padėką už jos nenuilstamą darbą organizuojant Kanados lietuvius ir jų spaudą ir palinkėjo kuo geriausių atostogų ir stiprinančio poilsio.

Nesuklysiu pasakęs, kad to paties jai linki visi Kanados lietuviai, o ypač visi lietuviai tremtiniai.

Pr. Rudinskas

DIDELIS LAIMEJIMAS

Nors ir iš lėto, bet tvirtai ir užtikrintai savos spaustuvės organizavimas eina į priekį. Jau pervežtos ir įmontuotos mašinos — linotipas ir presas. Iš Amerikos gauti lietuviški ženklai — raidės, kurios įgalins leisti laikraštį didesniais raidėmis. Linotipistas rinkėjas yra pasižadėjęs persikelti į Montreaal, kai tik baigs savo sutartį rugpjūčio mėnesyje. Laikraščio lauzymui ir spausdinimui turimi net keli kandidatai. Laikraščio perkėlimui į savą spaustuvę bereikia eilės pagalbinių dalykų, kaip pav., metalo, rankinių raidžių, inventoriaus ir pn. Tikimasi, kad rugpjūčio mėnesyje jau bus galima pradėti laikraščio spausdinimą savoje spaustuvėje.

Savos spaustuvės, nors tuo tarpu ir kuklios, sukūrimu pasiektas Kanados lietuvių gyvenime didelis kultūrinis laimėjimas. Darbas buvo pradėtas beveik iš nieko, pasitikint tik gera tautiečių valia. Ir neapsivilta. Iš K.L.T. skyrių jau plaukia pinigai už išplatintus šėrus, aukos, pasižadėjimai šėrams pirkti ir tt. Lig šol visą spaustuvės kūrimo našta nešė K.L.T. Skyrius Montreaale. Jau netrūko net pesimistų, kurie pranašavo, kad nebus ištesėta. Su apgailėstaviu tenka konstatuoti, kad kitos Montreaalo lietuvių organizacijos prie spaustuvės organizavimo lėšomis lig šiol neprisidėjo. Tačiau pasiryžimas ir tvirta valia viską nugalė. Paskutinių savaičių įplaukus iš kitų Kanados vietų ir prisijūstę pasižadėjimai šėrams pirkti užtikrina sėkmingą darbo užbaigimą. Kuo greičiau skyriai ir K.L.T. draugai įvykdys savo piniginius įsipareigojimus spaustuvės atžvilgiu, tuo greičiau ji pradės

dirbti ir tuo greičiau "NL" taps savitiraščiu.

"Nepriklausomos Lietuvos" B-vės formalus įregistravimas užtruko del B-vės vardo pakeitimo. B-vės konstitucija apriboja vienam asmeniui šėru skaičių iki 50 (už \$500.00), kad būtų užkirstas kelias b-vei pereiti į privatačias rankas. Šėrų pardavimas ir pardavimas galimas tik su valdybos pritarimu, kad b-vės valdymas nepakliūtų į negeistas ar K.L.T. nedraugingas rankas. Dabar laikinąją b-vės valdybą sudaro asmenys, kurie visi yra ir K.L.C.T. nariai, užtat dažniausiai daromi jungtiniai K.L.C.T. ir b-vės posėdžiai. Viskas daroma taip, kad nebūtų net šešėlio baimei, kad b-vė taps privačią ar K.L.T. nedraugingą asmenų įmone. Administravimo suprastinimui ir įmonės sustiprinimui, laikraštis ir b-vė suliejami į vieną įmonę. K.L.C.T. ir toliau "Nepr. Lietuvą" pasilieka savo organu, nors leidėju tampa b-vė. Jeigu būtų reikalas, K.L.C.T. galėtų laikraščio leidimą vėl pasiimti iš savo rankas.

"Nepr. Lietuvos" laikraščio ir šėrų kasininku išrinktas p. Juozas Kupris, o šėrų sekretorium — Jonas Gudas, abu K.L.C.T. nariai. Už kiekvieną centą vedama tiksli atskaitomybė, o aukos ir šėrai bus paskelbti spaudoje. K.L.C.T. kviečia Kanados lietuvių visuomenę pilnai pasitikėti naujas persitvarkymais, nes jie siekia tik sėkmingesnio mūsų bendro darbo.

"Nepr. Lietuva" yra visų tautiniai nusistačiusių lietuvių laikraštis, todėl visi ir visos tos minties organizacijos kviečiamos laikraštį ir spaustuvės organizavimą pagal išgales paremti.

Pr. Rudinskas.

ATSISAUKIMAS I LIETUVIUS TREMTINIUS KANADOJE

Brangūs Broliai Lietuviai!

Šalin nusiminę dusavimai skaudūs. Jie silpnina dvasią paikai. Ar mums, kaip mergeitei, raudoti nuraudus, Nors spaudžia nelaimės, vargai? Ne taip mūsų bočiai didvyriai kariavo, Kai, gindami brangiąją Lietuvą savo, Jų ėjo į kovą pulkai.

Maironis.

Šiais Maironio žodžiais drįstu kreiptis į Jus, malonūs tautiečiai, atkeliauvusius bendro mūsų likimo išdavoje į Kanados miškus bei aukso kasyklas.

Pradžioje derėtų Jus pasveikinti naujoje ir vaisingoje Kanados žemėje palinkint gražios ateities; bet sveikinti man, tokiam pat D.P., tokiam pat vargū ir rūpesčių graužikui, kaip ir visi tremtiniai — nėra jauku. Nėra jauku, sakau, todėl, kad atvykome čia ne laimės ar geresnio gyvenimo ieškoti, bet kovoti dėl tos pačios mūsų visų vienintelės idėjos - *Laisvės*. Laisvės pavergtai Tėvynei, laisvės jungą nešantiems tautiečiams. Šia prasme mes esame tik kariai, gyvenimo sąlygų atkelti į šalį, esančią toli nuo mūsų krašto ribų. Mes gi žinome, kad karių, atvykusių į frontą, nepasitinka su muzika, sveikinimais ar kalbomis. Jie tyliai apginkluojami ir grubiu įsakymu siunčiami į pirmąsias kovų linijas, kad narsiai kovotų ir su šypseno lūpose mirūt. Ir mes, broliai lietuviai D.P., šiandien esame pasiūsti į pirmąsias kovų linijas, leiskim, kol kas, nekruvinas.

Šiandien dar yra sunku pasakyti, ar mes esame linksmas žinias nešančios kregždės šito kontinento lietuviškame judėjime, ar esame tik trapūs drugiai, skirti sunaikinimui negailestingojo karaliaus Aukso žemėje. Tačiau esame europiečiai ir — lietuviai. O lietuviams auksas, materija, visuomet stovėjo ir stovi antroje vietoje prieš idėją. Idėja turi pasilikti vyrau-

jančia ir čia.

Tik idėja pilnai išreiškia mūsų dvasios turinį, atitinka mūsų siekius ir įprasmina mūsų kovas. Taigi, jos negalima matuoti naudingumu, nes ji savaime yra didelė, graži, neįkainuojama. Suprantama, mūsų dabartis yra tokia skurdi, varginga ir dažnai beviltiška, kad verčia mus graibstyti už smulkmenų. Alkstančių mūsų draugų ir giminių SOS iš Vokietijos, Austrijos, Italijos ir kitų kraštų taip mus slėgiančiai veikia, kad mes nebežinome ne kur pagalbos šauktis. O ką bekalbėti apie mus pačius-naujakurius?

Bet argi čia prabėgomis išskaičiuoti vargai atpalaiduoja mus nuo tos bendros lietuvių tautos kovos, kurion mes pašaukė patsai gyvenimas? Ne. Jei šiandien yra prasminga partizaninė kova tėvyneje, jei yra prasminga partizano mirtis tada, kada nėra realios vilties laimėti, tai ką bekalbėti apie mus, gyvenančius demokratiškiausiuose pasaulio kraštuose ir kovojančius kultūringiausiomis priemonėmis — kalba ir spauda. Vadinas, mes negalime palikti, tų kovos laukų, kurie yra esminiai mūsų tautinei egzistencijai. Kad šitoji kova pavyktų, reikia skelbti visam pasauliui mūsų prisirišimą prie savo žemės, pamėgimą savo gimtosios kalbos, visuotinumą ir vertę lietuviškosios kultūros, meilę ir supratimą laisvės bei demokratiškų principų ir t.t. ir t.t. Taigi, prieš šiuos bendrus tautos rūpesčius ir reikalus,

"NEPR. LIETUVOS" REDAKCIJOJE

Galima Uzsakyti:

1) "Daili Saulutė" — naujoviškas piešimo vadovas pradedantiems vaikams. Įvairiaspalviai figūrų, vaisių, grybų, gėlių, paukščių ir tt. paveikslai. Paruoše dailininkas Z. Kolba. Kaina \$0.50.

2) A. Giedrius, "Tėvelių Pasakos". Gražiai iliustruotos lengvos rinktinės pasakos vaikams. Kaina \$0.50.

3) Hendrikas Nagys, "Lapkričio Naktys". Eilėraščiai, 112 pusl. P. Abelkio leidinys Freiburge. Kaina \$0.50.

4) Vincas Jonikas, "Trys margi laiškeliai". Eilėraščiai, 80 pusl. Kaina \$0.30.

5) P. Tulpė, "Kalnų Dvasia" ir kitos novelės", 205 pusl. Kaina \$0.50.

Uzsakyti: "Nepr. Lietuvos" Redakcija, 3 - 4th Ave, Ville Lasalle, Montreal, Que.

PASINAUDOKITE PROGA ISIGYTI KNYGU

1) Aleksis Rannit, "V. K. Jonynas". Prancūzų, anglų ir vokiečių kalbomis. Gausiai iliustruota. Tinkama dovana svetimiesiems. Kaina \$2.50.

2) Vincas Ramonas, "Kryžiai". Premijuotas romanas. 318 pusl. Kaina \$1.00.

3) Ambrazevičius-Grimius-Vaičiulaitis, "Visuotinė Literatūros Istorija". Nuo klasicizmo iki dabarties, 293 pusl. Iliustruota. Kaina \$1.40.

4) Vyt. Alantus, "Dramos Veikalai". Kaina \$1.00.

5) Pulgis Andriūsis, "Šuontinėlis iš Amerikos". Antroji tremties humoro knyga. Iliustruota. Kaina \$0.75.

6) Simas Urbonas, "Sukūriai ir žmonės". Vaizdai, novelės, apysakos. Kaina \$1.00.

7) J. Švaisatas, "Rašau sau". Tremties užrašai. Kaina \$0.75.

8) Pulgis Andriūsis, "Anot pusėj ežero". Lyrinės apysakos. Kaina \$0.75.

9) Edm. Butrimas, "Tėvu kaltė". Dvi dramos. Kaina \$0.50.

Uzsakymus siusti:

Jonas Dambaras, University Farm House, Fort Garry, Manitoba.

Isigykite idomia knyga!

H. Zeimelis, "Okupantu Replese"

KAINA \$1.00

Uzsakyti: K. Kudukis, Gold Mines, Kirkland Lake, Ont.

mūsų asmeniškai vargai ar nelaimės tėra labai maži dalykai. Šis metas, gal būt, yra vienintelis mūsų tautos istorijoje ir mes, gal būt, esame vienintelė tautos karta, kuriai pavesta taip dideli darbai atlikti. To neprivalomė užmiršti!

Laisvės kovai vesti reikalingas organizuotumas ir spauda. Amerikos lietuvių spauda nėra pajėgi minėtoje srityse ką laimėti, nes ji 1) nėra išaugusi lietuvių tautos siekimų dvasioje, 2) per daug užsiėmusi vietos reikalais ir 3) yra sukurta biznio pagrindais. Taigi, mes tremtiniai, turime nukreipti savo pastangas į "Nepriklausomą Lietuvą", vertą Jūsų pasididžiavimo kūrinių ir "Naująją Aušrą", mėnesinį lietuvių kultūros žurnalą, apie kurį yra susitelkusios žymiausios lietuvių kultūrinės pajėgos.

Aš stebėjau gražias jūsų pastangas kūriant "Nepriklausomą Lietuvą", dėl kurios Jūs, kanadiečiai, verti spaudos pionierių vardo, seku Jūsų paramą Europoje pasilikusiems broliams ir iki ašarų mane jaudina Jūsų taurūs laišakai, siunčiami "Naujosios Aušros" redaktoriui. Tai rodo, kad mūsų tautiečiai tebėra pilni idealizmo ir noro kovoti.

Visi mes jau matome, kad spaudos padėtis šiose šalyse yra labai apgalėtiną padėty, tiesiog, merdi. Merdi ne todėl, kad amerikiečiai būtų blogos valios ar jos neremtų, bet todėl, kad čia yra tokios gyvenimo sąlygos, papročiai, na, ir — toksai išsilavinimo laipsnis. Kiekvieno gi laikraščio išsilaikymo pagrindais yra jo skaitytojai, prenumeratoriai. Pasakyti žodžiai ypač liečia "Naująją Aušrą", kuri iki šiol laikė daugiausia aukomis. Elgetos gyvenimas sunkus, nors jis būtų ir inteligentas, išmokslingas apsikaitęs. Ir aukso mintis skleistų... vistik jį tik elgeta... kurį galima išjuokti, šunimis užpiudyti... Kas kam galvoj kokį skausmą ar kančią tasai elgeta po krūtine nešas...

Malonūs lietuviai D.P.! Kreipiusi Jus kviedamas būti "Naujosios Aušros" skaitytojais — prenumeratoriais. Žinau, kad Jūs nesate turtingi ir iš paskutiniųjų šelpiate savo draugus, žinau, kad Jums patiems daug ko reikia. Bet į ką tada man kreiptis, jei ne į Jūs, tokius pat likimo draugus, kaip ir aš? Į ką?

"Naujoji Aušra" metams kainuoja \$3.00 (J. A. V. ir Kanadoje, kitur — \$3.50). Tai nėra didelis pinigų šios šalyse, bet kada susidaro didesnis skaičius po 3, tai susidaro suma, kuri įgalina žurnalą egzistuoti. "N. Aušrą" galima užsiprenumeruoti nuo 1 nr., nes visų numerių dar yra. Adresas: "N. Aušra", 10729 So. State Str., Chicago 28, Ill., USA.

Tikėdamas Jūsų malonaus dėmesio, baigdamas kviečiu Jus visus apsilankyti Chicagoje, "N. Aušros" redakcijoje, kuri randasi mažame mano kambarėlyje. Aš negalėsiu Jūsų skaniai pavaišinti, minkštosna kėdėsna pasodinti, nes viso šito neturiu, bet mes ilgai kalbėsime. Kalbėsime apie tai, kuo dieną gyvename ir ką naktį sapnuojame — apie mūsų gimtinę, apie laimę joje būti, kuriai išreikšti mes nebesurandame žodžių, nes kalba pasidarė tokia grubi ir banali. Po to mes išeisime į gatves, į milijoninio Chicagos miesto gatves, nešdami didelį ir sunkų, kaip ir patsai gyvenimas, plakatą, ant kurio bus užrašyti tik du žodžiai: *Viskas Lietuvai*.

Su visu nuoširdumu

Jūsų Anatolijus Kairys,
"Naujosios Aušros" redaktorius.
Chicago, 1948.VI.8.

IŠ PAVERGTOS TĖVYNĖS

ZINIOS IS LIETUVOS

Prienu apskr. nuzudytu lietuviu sarasas

Nors jau penki metai, kai Stalino saulė šildo mūsų tėvynėje likusius tautiečius, bet nepajegia užliūliuoti laisvę ir savo kraštą mylinčio lietuviu. Lietuvis laisvas užgimęs, nėra linkęs likti vergu. Lietuvį galima sunaikinti, bet ne nugaltėti. B.D.P.S. paduoda Lietuvoje žuvusių-nukankintų tautiečių sąrašą, kuris apima laiką iki 1947 m. liepos 8 dienos. Minėtą sąrašą patiekiami ir Kanados Lietuviams susipažinti, Gal ne vienas Kanados lietuvis ras jame savo artimą ar bent pažistamą pavardę. Čia patalpintame sąrašė visi žuvusieji yra iš Prienu apskrities, Prienu, Šilavoto ir Balberišio valsčių.

1. Kloiza Jurgis. 2. Kleizaite Anasztija. 3. Balkūnas Jurgis. 4. Okanas Petras. 5. Gudynas Vytautas. 6. Klimas Antanas. 7. Mockapetris Povilas. 8. Šalčius Albinas. 9. Šalčius Matas. 10. Mockapetris Simas. 11. Karalius Jurgis. 12. Mikusauskas Jurgis. 13. Mikusauskas Antanas. 14. Gerulis Vincas. 15. Petratis Adomas. 16. Kelmomas Povilas. 17. Petratis Kazys. 18. Aukštakalnis Kazys. 19. Kleiza Juozas. 20. Stravinskas Povilas. 21. Morkūnas Antanas. 22. Morkūnas Jonas. 23. Morkūnas Juozas. 24. Morkūnas Vincas. 25. Dailidūnaitė Albina. 26. Morkūnas Kazys. 27. Franka Motiejus. 28. Maceina Klemensas. 29. Pinkvartas Jurgis. 30. Klimas Antanas. 31. Juocys Kazys. 32. Juocys Juozas. 33. Matulevičius Petras. 34. Matulevičius Kostas. 35. Gudauskas Antanas. 36. Karalius Juozas. 37. Šumauskas Antanas. 38. Stakutis Juozas. 39. Šalčius Pranas. 40. Mieldažys Andrius. 41. Mieldažienė Ona. 42. Mieldažys Jonas. 43. Radzevičius Jurgis. 44. Garbaravičius Klem. 45. Radzevičius Vincas. 46. Šiupienius Vincas. 47. Šiupienius Antanas. 48. Pažėra Bronius.

SIUNTINIAI

TREMTINIAM

Pirmoji Kanados valdžios prižiūrima lietuvių eksperto ir importo bendrovė "HELP" jau kuris laikas pradėjo padėti savo tautiečiams siuntinių persiuntimo reikalų į visas pasaulio šalis išskiriant USSR. Nuolat augant užlausių bei prašytojų skaičiui, kasdien gausėjant informacinio pobūdžio laišku, bendrovė žemiau paaiškina sekančiais:

1) Kad greičiau pasiektų siuntiniai Europą, ten įsteigta mūsų atstovybė, kuri gavusi oro pašto mūsų nurodytą adresą, tuojau išsiunčia adresatui siuntinį. (produktai Europon siunčiami iš anksto).

2) Be anksčiau buvusių dviejų rūšių standartinių siuntinių, nuo š/m. liepos m. 10 d. prisilaikant daugumos pageidavimų, pertvarkoma į tris rūšis pakeičiant tiek kainos tiek turio atžvilgiu (sekite mūsų skelbimus).

3) Siunčiant užsakymus prašoma aiškiai nurodyti siuntinio rūšies numerį ir *pilną gavėjo adresą, rašant labai aiškiai*. Lietuviai gali susirašinėti gimtąja kalba.

4) Kai kurie adresatai mūsų siuntinius gavo pavėluotai tik dėlto, kad Hamburgo muitinė be priežasties buvo sulaikiusi vieną siuntą. Šiuo metu siuntiniai Europą pasiekia pavyzdinčiai.

5) Nors maisto produktai žymiai pabrango ir dar brangsta, bet Lietuviškoji bendrovė ir ateityje, nepakeliant kainų, stengsis padėti badaujantiems.

"HELP" Reg'd.

49. Pauža Stasys. 50. Raguckas Stasys. 51. Širvinskas Pranas. 52. Stravinskas Antanas. 53. Slavinskas Jonas. 54. Plioplis Petras. 55. Baliulis Vincas. 56. Lapinskas Jurgis. 57. Ramanauskis Kazys. 58. Mieldažys Albinas. 59. Labutis Klemensas. 60. Degetis Albinas. 61. Matusevičius Matas. 62. Paulauskas Antanas. 63. Juodsnukienė Ona. 64. Juodsnukis Pranas. 65. Juodsnukytė Petronė. 66. Povilaitis Albinas. 67. Bulota Petras. 68. Ališauskas Jonas. 69. Pukas Kazys. 70. Lietuvninkas. 71. Čerkevičius Jonas. 72. Kazlauskas Andrius. 73. Paplauskas Kazys. 74. Kvietinskas Jonas. 75. Juodsnukis Juozas. 76. Skerys Vacius. 77. Kancierius Kostas. 78. Kaminskas Jonas. 79. Kancierius Leonas. 80. Kavaliauskas. 81. Bondinskas. 82. Gergelis Matas. 83. Navikauskas Klemensas. 84. Navikauskas Vancas. 85. Kuklierius Antanas. 86. Grimalauskas Vincas. 87. Kazakevičius Andrius. 88. Kurityns Klemensas. 89. Grimalauskas Petras. 90. Rimkus Jonas. 91. Bundza Vincas. 92. Alabudra. 93. Akelaitis. 94. Butkus Jonas. 95. Petkevičius. 96. Kavaliauskas Stasy. 97. Urbonavičius Vytautas. 98. Bubnys Vincas. 99. Stravinskas Juozas. 100. Gylis Juozas. 101. Širvaitis Pranas. 102. Senavaitis Pranas. 103. Senavaitis Jonas. 104. Senavaitis Kazys. 105. Senavaitytė Marija. 106. Linauskas Juozas. 107. Bendoraitis Juozas. 108. Bendoraitis Antanas. 109. Linauskas Antanas. 110. Linauskas Povilas. 111. Šiugždinis Povilas. 112. Pauža Jurgis. 113. Juodsnukis Andrius. 114. Juodsnukis Petras. 115. Siaurusevičius Pranas. 116. Uleckas Juozas. 117. Petrauskas Pijus. 118. Mickus Jurgis. 119. Juravičiūtė Izabelė. 120. Jakinevičius Petras.

Del vietos stokos sąrašė žymimi tik vardai ir pavardės. Jeigu kas norėtų gauti apie kurį smulkesnių žinių, prašome kreiptis į "N.L." redakciją, pridedant pašto ženklą atsakymui.

SIURPI TIKROVE

Gauta žinių apie buvusio Lietuvoje žymaus žurnalisto Vincento Kemėžio žiaurų nužudymą.

Jis buvo sugautas Vokietijoje — Bolševikų zonoje ir Kaune aikštėje motinos akyse pakartas. Jo kūnas išbuvęs kartuvėse 7 dienas.

O kaip toli veda žmogų Tėvynės meilė!

Tr.

ARBA AS, ARBA NIEKAS

Atkelta iš 2 pusl.

Teneklysta nei vienas iš mūsų lietuvių, kad jis jau visa siela ir visa širdimi yra prigijęs prie čionykščio gyvenimo! Kad jam čia geriau ir maloniau negu tėvynėje. O ne! Patyrimas rodo, kad ir ilgus metus kur nors išgyvenus kituose kraštuose, atseit, emigracijoje, ir sukūrus tikra žodžio prasme laimingą ten gyvenimą, prie progos sugrįžus vėl į savo tėvynę ir pamačius jaunystės dieną prisiminimus (žmones, vietovės, gal tėvų kapus), ir žmogus vėl pajunti, ką reiškia anas daugiškai žavus ir amžinai spindintis TEVYNES magiškas žodis! Pagaliau, užtenka tik stebėti pačius lietuvius, dalyvaujančius įvairiuose Kanadoje bendruose pobūdžiuose, kaip jie nejučiomis grupuojasi savųjų, atseit, lietuvių tarpe. Nors kitų tautybių žmonės yra mandagūs, išsilavinę, lietuviui betgi maloniau visada nuširdesnius santykius tik su lietuviu turėti. Dar labiau ieškojimą savo šalies žmogaus galima pastebėti ištikus mus kokiai nelaimei. Žiūrėk, gyvenime kartais ir nesusipratimų įvyksta, prie duobės kranto kurio laidojamo lietuviu, nematyti užsieniečių, bet... lietuvių... Ir visa tai visai natūralu. Ir kitos tautybės čia žmonės pirmoje eilėje bendrauja su savaisiais.

Kas mus skyria?

Mus jungia bendriems darbams ir bendram pasiaukojimui patrijotiniai ir žmogiškieji jausmai. Bet kas gi mus vienus nuo kitų skyria ir kelia tarpusavyje nepasitikėjimą ar net vienybę prieš kitus neapykantą?

Trumpai išsireiškiant, mus skyria mūsų pačių žemoji prigimtis, nenoras galvoti, asmeninės mūsų ambicijos, mūsų vien nelemtas "aš" pabrėžimas ir noras jį praveisti. Kaip keistai atrodo, o kartu ir didžiausia pasigailėjimą iš šalies žiūrint sukelia, mūsų įvairūs bendruomeniniai ginčai susirinkimuose. Antai, ginčijasi pora asmenų: pradžioje ramiai ir besilaikant bendro mandagumo. Bet juo toliau, juo veidai labiau rausta, o akys spindi neapykanta. Dalykas, rodo, toks paprastas, o esmėje, gal būt, net ginčijamasi dėl to paties dalyko. Reikalas eina vien tik už tai, kad viena pusė eina prie dalyko viena keliu, kita kitu. Ir bendroje išvadoje kuo paprastai baigiasi toks "baisus" disputas? O gi tuo, kad besijaučias

nugalėtus baisyai išsiveidžia ir, žinoma, jokiū būdu nenusileidžia kito nuomoni. Bet prieš tardamas paskutinę savo "neklaidingą" ir visuotinę valią, o ko gero dar visai protesto ženkle prieš apleidamas susirinkimo salę pasako: "JEI NE AS IR NE MANO TEISYRE, TAI GERIAU VISA NIEKO NEREIKIA!"

Kitais žodžiais betariant, jei jau su mano nuomone nesutinkama (nors ji būtų ir kukli savo turiniu arba dėl neverčiausio menkniekčio), aš, spiaunu į visą; į visą organizacinį veikimą, į mano praeityje nuveiktą darbą, ir, protesto ženkle, atsisakau visokio veikimo. Nebent ko gero, savo "neklaidingai" minčiai paremti išėjus iš susirinkimo, paskambinsiu vienam kitam suo bendraminčiui, kad jis mano nuomone "paremtą" kad mano buvo visame "teisybė".

Tebūna skaitytojų atleista už ankščiau aprašyto bendrų posėdžių dažną vaizdą. Deja, tas taip dažnai mūsų visuomeniniame veikime įvyksta, ir kaip koks nepagydomas vėžys ardo mūsų visuomeninio organizmo pavienias celes.

O kiek mes daug nuveiktume, jei mes pirmoje vietoje, kaip kultūringi žmonės, ieškotume, kas mus jungia, bet ne to-kas skiria! Mus jungia protas ir širdis ardo vien mūsų ambicijos. Kaip gražiai lietuvių tautą amžių bėgy jungia laisvės ir lietuviškumo genijus! Juo žmogus yra nekultūringesnis, juo jis labiau savo asmeninėse ar visuomeninėse pažiūrose neobjektyvus ir vienkiojų ar kitokių savo pažiūrų fanatizmo vergas.

Vardan tėvynės — vienybė težydi

Dabartinė tragiška mūsų tėvynės padėtis reikalauja iš visų sveikai galvojančių lietuvių vienybės ir drausmės. Mūsų susiskaldymas ir asmeninė bei ideologinė ambicingumas tegali būti džiūgus tik mūsų priešams. Jei pavienės srovės pradėtų bendruose Lietuvos reikaluose nesusitarti, tai būtų aiškus ženklas, kad vienai ar kitai grupei svarbu pirmoje vietoje savo ideologinis kromelis ir jos pažiūros temato nuo savęs tiek plačiai, kiek paprastai įzvelgiama per siūvamos adatos skylutę. Autorius turi mintyje visą patriotiškai nusiteikusių lietuvių

visuomenę, ir ypač, kaip anksčiau buvo pailiustruota pavyzdėliu, pavienius, asmenis!

Ar ne laikas blaiviau pagalvoti lietuviams, kad tėvynės laisvės žvaigždė turėtų mums šviesti šviesiausiai ir virš visko, pamirštant mūsų pavienių kuklias asmenines dulkes. Visoks perdėtas šovinizmas yra smerktinas, kaip nesuderinamas su garbingo, objektyvaus ir kilnaus žmogaus asmenybe. Net pavienios srovės, jei jos tarnauja arba bent lieka akstinu erzinti ir siūntinti savo narius prieš kitų nusistatymų asmenis, yra tikrai vien apgailėjimo vertos! Tarpusavio sugyvenimo pavyzdžiu mums galėtų šioje srytyje būti kultūringų kanadiečių pavienių srovių tarpusavio darbavimasis. Ar netenka stebėtis ką tik pravestais čia rinkimais Ontarijo provincijoje: visa ramiai, kultūringai, gražiai.

Galiausiai, mes Kanados lietuviai turėtume daugiau galvoje turėti vieną partiją ir būtent, LIETUVYBES partiją... Kitaip išsireiškiant, likti gerai lietuviams. Priklausydami vienai ar kitai politinei srovei, vargu ar mes svetimoje šalyje daug gero kam atnešime, o savo jėgas tikriausiai susilpninsime. *Kažin, pagaliau ar iš Lietuvos atsinešta į čia ideologija čionykščiose sąlygose tinkamai būtų ir nešty gerų vaisių. Pavyzdžiui, ar begali būti juokingiau, o kartu ir tragiškiau, kaip vienos srovės mūsų brolių seserų darbuotė šioje šalyje. Tos ideologijos atstovai užsimerkę visa gerkle šaukia, kad dabartinė vergija Lietuvoje esanti laimingiausias ir gražiausias lietuvių tautos laikotarpis, ir jie linki mūsų šaliai to amžinai... Tuotarpu minėtų asmenis, vietoje vaikiškai paslėpant akis nuo tikrovės, reiktų asmeniškai nuvykti pamatyti tos "laisvės ir laimės", ir jie be jokių abejojimų ir ilgų įrodymų suprastų, kad jie yra iš Maskvos finansuojamos grynai rusiškos imperialistinės politikos pasigailėjimo vertos makties metu klykančios pelėdos...*

Taigi, daugiau vienybės ir kultūringo supratimo vieni kitiems! Šiose juodžiausiose lietuvių tautos valandose nedaug ka padės asmeninės ambicijos ar net vien savo interesus žinantys bejausmis srovini susiskaldymas. Tėvynei reikalingos motiniškai besiaukojančios ir visus mylinčios širdys. Jau vien dėl to kiekvieną dorą lietuvi turėtų užburti gražūs mūsų himno žodžiai: "Vardan tos — Lietuvos, Vienybė težydi".

P. Letus.

PARDUODAM NAMUS

ATLIEKAM UGNIES, VAGYSČIU, AUTOMOBILIU, STIKLO ir t. t. APDRAUDA
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MESINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 flatu duplexus — visi moderniski
Naujus 4 flatu duplexus — visi moderniski

Taipgi

Turime keleta 2, 4, 6 flatu namus,
Pastatytus 5-10 metu atgal

Rasykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame ekspertai

REED'S RENTING SERVICE REG'D
4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YOrk 5558; sekmdieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. Russell Bennett, *Manager & Owner*

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ZINOMAS
LAIDOTUVIU

DIREKTORIUS
J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJŲ VISADA PASIRUOŠES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

Jonas Andrukaitis

EPICIER
Biere - Porter

GROCIER
Beer - Porter

Open every night for Beer only
Ouvert tous les soirs avec livraison

FR. 5054

1442 LAFONTAINE ST.
1730 FRONTENAC ST.

KA PASAKYTU RYTAI

Pranys Alsenas

Kur vyko ar dar tebevyksta bent kokie pasitarimai, bent kokios konferencijos — vis Rytai puolėjų, o Vakari puolamųjų roles vaidina. Tas pats vaizdas būdavo Kontrolinės Tarybos posėdžiuose, pakol maršalas Sokolovskis su savo štabu ir visai užtrenkė Tarybos rūmų duris, tas pats būdavo atominės energijos kontrolės posėdžiuose, tokia pati gaida buvo dainuojama, Gromyko lūpomis, kai Čekoslovakijos klausimas buvo įneštas į Saugumo Tarybos darbų tvarką, tokius pat žaibus svaidė vakarų kryptimi sovietų atstovas ir neseniai įvykusioje laisvosios spaudos konferencijoje Gen'ė, akcentuodamas, kad tik Sovietų Sąjungoje spauda yra laisva, o pas anglus ar amerikiečius — paskirų žmonių rankuose... ir t.t.

O tuo pačiu metu, už geležinės uždangos — tebevyksta tokios pačios scenos ir vyksta kaskart didėjančiu mastu. Žmonių paslaptingai dingimai Berlyne, net ir iš amerikiečių sektoriaus, nesiliauja. Britų licencijuotas laikraštis "Sozialdemokrat" kovo 30 d. vėl užregistravo tris atsitikimus, laike kurių žmonės buvo vogte išvogti. Kovo 24 d. paslaptingai dingio siuivėjo Heinz Baer'o žmona ir ukrainietis Koltschevskis, abu iš Berlin-Rudow priemiesčio (US sektorius). Be to, kovo 12, be žinios dingęs policijos vachmistras Schuetz, kuris pristatydavęs sovietų komendantūrai pa-

š. Tą dieną, pristatęs paštą, jis daugiau nebegrižęs...

Ir ką pasakytų Rytai, jei nors tūkstantąją dalimi kas nors atsiktų iš Vakarietių pusės? Reikia manyti, kad jų plūdimosi žodymas šimteriopai padidėtų...

Arba, kaip Vakari, taip ir Rytai — Vokietiją gi tik okupavo ir toji okupacija negalės tęstis šimtais metų arba ant visados. Deja, Rytai, rodos, kitaip ir negalvoja. Jie viską tuojau persidirbo ant "savo korpalo" ir naudojasi užimtu kraštu kaip jiems patinka. Tuojau ten įsteigė kolchozus, privežė rusų kolonizaciniams tikslams, o vietoj Rytprūsių miestų, kaip štai — Karaliaučiaus — pasidarė Kaliningradas, vietoj Gumbinės — Gousievska, vietoj Tilžės — Sovietskas, vietoj Iščio — Černokovskas, vietoj Stalupėnų — Nestorovas, vietoj Prūsų Eiluvos — Bagrationovskas, vietoj Piluvos — Baltisk ir t.p.

Idomu ką pasakytų Rytai jeigu amerikiečiai panorėtų Frankfurtą ant Maino perkrikštyti koku nors Washingtongradu, Heidelbergą — Wilsogradu ir t.t.

Mes, mirtingieji, sekame tą viską ir dažnai pečius traukome. Jeigu tokiu pagreitintu tempu reikalai vystysis ir toliau — Dievas žino kas beliks iš senutės Europos... Gal ji, vargšė, ir atsiguls po raudonojo pabaisos kormis...
Pranys Alsenas.

surinkome pagal pridėta aukų lapą. Surinktą sumą — viso 130 dol. — išsiunčiame Jums šiandien pašto perlaide.

Šią auką pavedame besąlyginiai K.L.C.T. mūsų laisvės kovos organizacijos dispozicijai su pageidavimu, kad pridėto aukų vardinio sąrašo neskelbtumėte.

Linkėdami Jums kuo našesnio ir sėkmingesnio darbo brangios, mūsų Tėvynės labui, pasilieiname

Su aukšta pagarba
Dvidešimt keturi Temagami misko kirtejai — lietuviai.

MONTREAL

Birželio 13-tos dienos minejimo proga Montrealiečiai laisvės kovai remti aukojo:

Po \$5.00 aukojo:
Jonas Meilutis ir Charles Karpus.
Po \$2.00 aukojo:
Leonas Gregelis, Adele Balyriene, Juozas Kriščiūkaitis, A. Kirkus, Mrs. A. Kaestli, Danisevičienė, J. Budinas ir C. Repšys.

Po \$1.50 aukojo:
Jonas Barkauskas.
Po \$1.25 aukojo:
Stasys Yespelkis
Po \$1.03 aukojo:
J. Stankevičius.
Po \$1.00 aukojo:

Navickas, Petras Zabiela, Kazys Kažukauskas, Dom. Linkonas, Jonas Valiulis, M. Vilimienė, Leonas Gudas, Jonas Gaurys, Jonas Dunčikas, John Narboris, Izidorius Gorys, Povilas Kvietkauskas, Jurgis Kriaučiūnas, D. Norkeliūnas, Jurgis Usvaltas, Ant. Pranevičius, Stasys Pikšrys, Jonas Mocejūnas, Martin Zaveckas, Kazimiera Močijauskas, Kazimieras Ambrasas, J. Šukys, J. Leskevičius, J. Stankevičius, T. Niaura, R. Barisa, S. Kazlauskas, P. Minelga, V. Skaisgirys, P. Rudinskas, Dons Yla, Jonas Valiulis, Juozas Rastenis, Henrikas Adomonis, Kazys Butkevičius, Pranas Dubauskas, Jokūbas Pakulis, Balys Papaurėlis, Vincas Kačergis, Vincas Mačelis, Ksaveras Ratavičius, Viktorija Ratavičiūtė, Mikėnas, Pr. Jasulis, Švedas, Gačionis, B. Jorkevičius, Šimonėlis Kairys, Petkus, Volfe, Jonelis, Jačionienė, Jodelis, Vilimas, Kuolaitis, Piečaitis, Daisys, Kazakevičius, Tamulionis, Valentas, Zabielenė, Vasiliauskienė, Norkeliūnienė, Salala, Lukošienė, J. Klimas, Kinderis, A. Atraitis, Kriščiūnienė, Miškinienė, Palubinskienė, S. Girulis, Barauskas, Baršauskas, Mikalajūnas, A. Juknelis, Kynas, Bakanavičius ir Jurėnas.

Po \$0.50 aukojo:
Atrot ir J. Mastavičius.
Po \$0.25 aukojo:
Jonas Gudas.

TORONTO

Birželio men 13 d. minejimo proga Torontiečiai tremtiniams vokietijoje maistu selpti paaukojo:

Po \$5.00:
Pociene, Bagdonas, Kriščiūnas.
Po \$2.00:
Augustis, V. Pocius, Jokubynas, Tunyla, Žikorienė, Štuopsis, Lingė, Kun. Ažubalis, Matušaitienė, Gudauskas, Gečas, Putrimas,
Po \$1.00:

Užmeckienė, Stonkienė, Koniutienė, Jokubynaitė, Užmeckas, Jocas Štreikas, Dimitrijevas, Vaitkevičius, Daugėla, Urbelis, Indrelė, Satkevičius, Daukus, Juodikaitis, Juška, Černiauskas, Margelis, Laurinaitis, Preikšaitytė, Ramanauskas, Pundzius, Zyžytė, Narušienė, Čirūnas, Gikis, Žižis, Tunilienė, Jonuška, Margienė, Indrelienė, Čepas, Mielikienė, Jackus, Kanapis, Danielius, Petraitis, Kalinauskas, Skauskas, Jarušičūnas, Munys, Skurgailaitis, Jurėnas, Žekonis, Satkevičius, Rutkauskas, Janavičius, Vekteris, Vasiliauskas, Urbonas, Kuchalskis, Montvilas, Montvilas, Jurėnas,

ATVIRAS LAISKAS

Ksaverui Ratavičiui,
Halet P.Q., Canada.

Prieteliai,

Šiandien turėjau didelį netikėtumą. Visai nelaukta gavau Paties užsąskytą per firmą "Send" maisto siuntinį. Nerašysiu kokį džiaugsmą man ir mano šeimai jis suteikė, nes Pats puikiai išvaizduoja. Juk neseniai iš mūsų stovyklos atsiduei Kanadoje. Tik noriu pridėti, kad Paties sutiktinys mums yra taip svarbus, kaip Mozės laikais iš dangaus iškritusi žydams mana. Jo turinys labai geras. Produktai visai švieži, Danijoje supakuoti.

Aš visai nepagalvojau, kad Pats toks nuoširdus vyras. Mes nebuvome artimi bičiuliai. Bet Pats turbūt iš šalies įsižiūrėjęs, kad man, nuolat užsiėmusiam kitų reikalais, sunku išgaunamos normos su mažais vaikais prasimaitinti ir todėl dar nei nesušilęs

Kanadoje jau atsiuntei paramą. O kiek šeimų, našlių su mažais vaikais stovyklose vargsta? Kaip būtų gražu ir dėkinga, kad kiekvienas išvykdamas į užjūrius pasirinktų sau bent po vieną stovyklose pasiliekančią šeimą sušelpinti maisto pakietuku. Vaikučiams ir jų motinoms būtų ne tik didelė materialinė parama, bet ir nepaprastas moralinis sustiprinimas, kad į geresnes sąlygas atsidūrę tautiečiai jų ne užmiršta. Pats esi vienas iš tokių pavyzdžių!

Nuoširdžiausia Pačiam padėka ir sveikinimai su geriausia linkėjimu. Nuo manęs ir mano šeimos. Lauk nuo manęs Vokietijoje išleistų naujų lietuviškų knygų, o jei turi kokių pageidavimų dėl literatūros — rašyk man — pasistengsiu išpildyti.

Viso gero!
P. Vaitkūnas.

Naujokaitis, Budvilaitis, Štuigys, Andriulaitis.

Kiti aukojo arba mažiau arba pavardės nedavė.

Viso aukų surinkta 196,26 dol.
K.L.T. Toronto skyriaus valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams.

PRANESIMAS

Gauti iš Amerikos Generalinio Lietuvių Konsulo giminių adresai šiems Kanadoje gyvenantiems lietuviams: Kaziiui Mileriiui, Jonui Duobai, Stasiui Perminui, Vandai J. Perminienei, ir Emiliui Remėžaičiui.

Adresai randasi "Nepr. Lietuvos" redakcijoje.

IESKO - SIULO

Smulkių skelbimų kaina: iki 15 žodžių \$0.50, toliau už kiekvieną žodį po du centus.

Aš, Pranas Stankevičius, 36 m., žmona 36 m., sūnus 13 m., duktė 9 m., esu šoferis mechanikas ir kartu ūkininkas. Kas man galėtų išrūpinti dokumentus atvykti į Kanadą, būčiau amžinai dėkingas ir atvykęs atsilyginčiau dirbdamas su šeima pas savo geradarį.

Mano adresas: Pranas Stankevičius, Spakenberg I, (24a) Geesthacht (Elbe), British Zone, Germany.

PADEKOS

Gerb. Kun. Dr. J. Razuciui
Padėka

Už atlaikymą lietuviškų pamaldų ir mūsų atlanymą reiškiamė nuoširdžią padėką.

Bathurst Feldspar Mines
Lietuviai.

PADEKA

Už pagelba, ruošiant š.m. birželio mėn. 13 d. Kun. S. Vilkaičio vardines, nuoširdžiai dėkoju visoms šeiminkėms, tvarkdarėms, aukotojams, dalyviams ir Lietuvių Vytauto Klubo vadovybei.

O. Vilkaitiene.

PADEKA

Ponams Uršulei ir Antanui Cagarams už neapsakomai didelį rūpestį dėl mūsų atkvietimo iš Vokietijos į Kanadą, o atvykus už širdingai malonų priėmimą ir darbo bei pastogės parūpinimą, p. Juozui Klišiui už tarpininkavimą susirūsti su jo sesute Uršule Cagaras dar mums tebebūnant Vokietijoje, p. Antanui Čelkui ir p.p. Marcelei ir Robertui Žukams už finansinę paramą, o visiems jiems drauge — už sudarymą sąlygų pasiekti šį kontinentą, reiškiamė nuoširdžiausią padėką ir liekame amžinai dėkingi.

Ursule ir Jonas Bleizgiai.

WIRGINIATOWN

Gerb. "Nepriklausomos Lietuvos" Redakcija!

Su Jūsų laikraščiu susipažinau p. J. Vaškio dėka. Jis su trimis lietuvaivaitėmis buvo 12.6.48 Montreal stotyje mums pravažiuojant iš Halifaxo į paskyrimo stotį.

Man džiugu, kad galiu būti tikrai lietuviško laikraščio skaitytojų šeimos nariu.

Prašau Gerb. Redakciją išreikšti mano dėkingumą p. Vaškiui, p. Vladui Butėnui ir kitomis bei kitiems tautiečiams, kurie š.m. birželio 12 d. buvo stotyje ir atvykusius lietuvišku nuoširdumu sutiko. Reiškiu pagarbą

A. Sidaravicius.

PADEKA

Reiškiame nuoširdžiausią padėką Montrealo lietuviams p.p. Mičiuliams už malonią jaukioje nuotaikoje praleistas atostogas. Romas Draudvila ir Julius Juskelis.

PADEKA

Maloniesiems Liudvikai ir Povilui Palubinskam, Ville Lasalle, parodžiusiems man didelį nuoširdumą atostogų metu ir anksčiau mane moraliai ir materialiai parėmusiems, tarju lietuvišką aciu. Br. Staskevičius.

AUKOS

PADEKA

K.L.T. Winnepego Skyriaus Valdybai už prisiųstus \$160.00 už išplatintus šerius, K.L.T. Val' d'Or Skyriaus Valdybai už surinktus pasižadėjimus šerams pirkti \$530.00 sumai, K.L.T. Kirkland Lake Skyriaus Valdybai už surinktus pasižadėjimus šerams pirkti \$170.00 sumai, McInnis Siding via Cochrane lietuviams už \$40.00 už išplatintus šerius ir už surinktus pasižadėjimus šerams pirkti \$150.00 sumai ir Nip. Lake Timber Co. Ltd. lietuviams už pasižadėjimus šerams pirkti \$270.00

sumai reiškiamė nuoširdžiausią padėką. Šerūs pirkusiųjų sąrašus pradėsime spausdinti sekančiame "NL" numeryje.

"Nepriklausoma Lietuva"

TEMAGAMI

Gerbiama K.L.C.T. Valdyba!

Minint žiaurį 1940 metų okupacijos ir 1941 met. deportacijų sukaktį čia gyvenantieji 24 lietuviai spontaniškai pareiškė norą paaukoti Lietuvos išlaisvinimui dalį savo uždarbio, kurį

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Kanados Lietuvių Laikraštis

Redaguoja: Redakcinis Kolektyvas

Leidžia: Kanados Lietuvių Centro Taryba

Published by: Lithuanian League of Canada

Prenumerata Metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$3.00	Canada	\$3.00
Užsieny	3.50	Other Countries	3.50

REDAKCIJOS ANTRAŠAS

3 Fourth Ave, Ville Lasalle, — Montreal, Que., Canada

MONTREALO ZINIOS

SVARBUS SUSIRINKIMAS

Liepos mėn. 17 d., šeštadienyje, parapijos salėje pakartotinai kviečiamas Kanados Lietuvių Tarybos Montrealo skyriaus narių susirinkimas. Jis turėjo įvykti liepos mėn. 11 d., bet susirinkusiųjų buvo nutarta atidėti į liepos mėn. 17 d. ir kviešti visus kuo skaitlingiausiai dalyvauti, kadangi dienvarkėje labai svarbūs K.L.T. skyrių organizavimo, "Nepriklausomos Lietuvos" laikraščio ir spaustuvės klausimai, pusmetiniai pranešimai pirmininko, kasininkų, "NL" administracijos ir tt.

Nors vasaros laikas ir labai nepatogus susirinkimams, bet ši kartą reikėtų visiems rasti laiko, nes bus sprendžiami pagrindinės reikšmės klausimai.

Kanados Lietuvių Centro Taryba

Šį sekmadienį, liepos mėn. 18 d., K.L.C.T. gegužinių aikštėje, 10-th Ave, Ville Lasalle, rengiama didelė.

GEGUZINE

GEGUZINES PELNAS SKIRIAMAS MAISTO
PAKIETELIAMS SIUSTI I VOKIETIJA
BADAUJANTIEMS TREMTINIAMS

Bus įdomi programa, gera muzika, bufetas etc.

Visi, kas gyvas, i geguzine! Paremkite pagalbos reikalingus savo tautiecius tremtyje!

LANKESI IS TORONTO PETRAS KAIRYS

Liepos mėn. 2-3 d. Montreale lankėsi didelis "Nepriklausomos Lietuvos" prietelius ir Toronto K.L.T. Skyriaus veikėjas p. Petras Kairys. Jis "NL" administracijai atvežė prenumeratų už \$64.50 ir už išplatintus šerus \$140.00, viso \$204.50. Iš tos sumos 10 šerų nupirko Toronto K.L.T. Skyrius.

Ponas Petras Kairys tap pat atklankė "NL" redaktorių Pr. Rudinską ir K.L.C.T. pirmininką J. Juškevičių. Buvo apsistojės pas "NL" adm. p. M. Arlauskaitę.

"Nepr. Lietuva" ir K.L.C.T. už nuosirdų rūpinimąsi laikraščio ir Tarybos reikalais p. Petrui Kairiui ir K.L.T. Toronto skyriui reiškia nuoširdžią padėką.

APLANKE ARLAUSKU SEIMA

Liepos mėn. 6 d. aplankė Arlauskų šeimą buvę Montrealiečiai Juozas, Matilda ir jų sūnus Juozas Bačiavičiai iš Bridgeport, Conn., o liepos mėn. 8 d. p.p. J. M. Endziuliai iš Worcester, Mass.

SVECIAI IS CHICAGOS

Pono Antano Novicko vestuvems, kurios įvyko Cizrželio. 26 d. Arlauskų namuose, buvo atvykę iš Chicagos ponios Liucijos Novickienės — Kripaitės giminaitis p. Vytas Užsnyš ir p-le Adélė Mosteraite.

PASITRAUKIA IGALIJOTINIS EMIGRACIJOS REIKALAMS

Lietuvių Tremtinių Gelbėjimo Komiteto Įgaliotinis Emigracijos Reikalams agr. Pr. Rudinskas įteikė pareiškimą komiteto pirmininkui p. J. Juškevičiui prašydamas rasti kitą asmenį toms pareigoms. Siūloma tą darbą iš esmės perorganizuoti, ypač kas liečia lėšų klausimą. Svarbiausia pasitraukimo priežastis — laiko stoka. Pr. Rudinskas lig šiol buvo K.L.C.

T. vicepirmininku organizaciniams reikalams, "NL" redaktorium, organizuojamos "NL" spaustuvės reikalu vedėju ir emigracijos įgaliotiniu. Atsiradus daugiau žmonių, būtina naujas jėgas įtraukti į darbą, nes kiekvienai iš tų pareigų normaliai turėtu būti atskiras žmogus.

SVECIAVOSI MONTREALE

Liepos mėn. pabaigoje svečiosi pas p. M. Arlauskaitę Judita Kazlauskienė ir Anna Kvaraitienė iš New Haven, Conn. ir Juozas Klimavičius iš Longlac, Ont.

ATVYKO D. YLA

Liepos mėn. 5 d. pas savo brolių atvyko iš Chicago, Ill., D. Yla, ponai J. Ylai ir p. Svagždienė.

KLAIDOS ATITAIŠYMAS

Praeito "Nepr. Lietuvos" numerio žinutėje įvyko nemaloni klaida: parašyta, kad naujuoju laikraščio ir šerų kasininku Jungtiniame K.L.C.T. ir "NL" b-vės posėdyje išrinktas Jonas Kupris, o turi būti — Juozas Kupris. Poną Juozą Kuprį už įvykusią klaidą labai atsiprašome. Adresas tas pats: 7695 Lasalle Blvd., Ville Lasalle, Montreal, Que.

Ta pačia proga papildomai pranešame, kad tame pat posėdyje išrinktas šerų sekretorius Jonas Gudas, 210 4-th Ave, Ville Lasalle, Montreal, Que. Jis kartu yra ir K.L.C.T. vicepirmininkas informacijos reikalams. Redakcija.

JONINIŲ VAKARIENĖ KLEBONO KUN. JONO BOBINO PAGERBIMUI

Lietuvių Šv. Kazimiero Bažnyčios Komiteto iniciatyva birželio mėn. 20 d. parapijos salėje įvyko vakarinė gerb. Klebono kun. Jono Bobino vardinių ir devyniolikos metų kunigystės ir klebonavimo sukakčiai paminėti. Nors vasaros laikas ir nepalankus vakarieniems, tačiau prisirinko svečių pilna parapijos salė.

Skanos ir gausios vakarienės metu Didžiai gerb. kleboną kun. J. Bobiną sveikino Parapijos komiteto vardu p. Mališauskas, parapijos religinių draugijų vardu p. Mikalajūnas, be to, kun. A. Vilkaitis ir kun. St. Kulbis.

Programa pajvairino ir daug katučių iš publikos susilaukė ponios Mališauskienės ir p. Bobelio duetas, kurie gražiai sudainavo tris dainas.

Gerbiamasis jubiliatas kun. Bobinas nuoširdžiai padėjo visiems dalyviams, minėjimo organizatoriams ir darbščiosioms šeiminkams, kurių daugelis vakarienę parėmė savo gausiomis aukomis. Kartu kvietė visus parapijonių kovoti prieš įvairius apie parapiją ir jos vadovus skleidžiamus gandus ir dėtis į vieningą darbą. Baigdamas pareiškė viltį, kad ateinančiais metais Joninės jau bus švenčiamos naujoje bažnyčioje, kuriai planai ruošiami ir žymi lėšų dalis jau surinkta. Dalyvis.

"NEPR. LIETUVOS" GEGUZINES PROGRAMAI SUDARYTI KOMISIJA

"Nepriklausomos Lietuvos" gegužinei, kuri įvyks rugpiučio mėn. 1 d. programai paruošti komisijon maloniai sutiko įeiti: Leonas Girinis, Jonas Gudas, Liucija Katasonovaitė, Jonas Vaškis ir iš K.L.C.T. parengimų komisijos — Jonas Leknickas.

TREMTINIŲ SUSIRINKIMAS

Birželio mėn. 26 d. 8 val. vakare K.L.C.T. gegužinių aikštelėje susirinko gražus lietuvių tremtinių būrelis (apie 70). Neretas sutiko pažįstamų, kurių nebuvo matęs nuo išvykimo iš Vokietijos ar net iš Lietuvos.

Trumpus pranešimus padarė: Pr. Rudinskas — apie artimiausius uždavinius, L. Girinis — apie Montrealo lietuvių organizacijas ir apie numatoma didelę geguzinę "Nepriklausomos Lietuvos" naudai, J. Jurėnas — apie organizacinio ryšio palaikymą tarpusavyje. Po ju sekė gyvos diskusijos.

Nusistatyta remti tautinio nusistatymo senšiasis Kanados Lietuvių organizacijas, visiems dėtis į K.L.T., burti jaunimą ir menines pajėgas ir t.t. Ryšio palaikymui išrinkti seniūnai:

1) p. Uzvaltas — Ville Lasalle, 7659a Central, Tel. TR. 4320, 2) p. D. Bobenaitė — Verdun, 865 Allard, 3) p. Moris Čepkauskas, Ville Emard, 6304 Bullion Street, Tel. TR. 2582, 4) p. Stela Bielskiene — Victoria Hospital, Tel. PL. 1251, Local 393, 5) p. Lukošiuūtė — Westmount, 340 Kit-chener Ave., Tel. WE. 6176, 6) p. D. Jakimavičiūtė — Grace Dart Hospital, Tel. CL. 2831, 7) p. J. Vaškis, — Point St. Charles, 2453 Coleraine St., Tel. WI. 0485 ir 8) p. K. Gudžiūnas — Rosemount, 5730 9-th Ave.

Susirinkimas baigtas Tautos Himnu. Po susirinkimo dar ilgai skambėjo lietuviškos dainos Ville Lasalle nakties tyloje. Tremtinys.

Nepraleiskite Progros!

S.m. rugpiučio men. 1 d., sekmadienyje, po pietu ivyks

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" GEGUZINE

Gegužinė įvyks Ville Lasalle, 10th Ave., Kanados Lietuvių Centro Tarybos gegužinių aikštėje.

Ivairi program: tautiniai sokiai, dainos, linksmieji broliai, loterija, sportas ir tt. Gera muzika, bufetas etc.

Programa ispildo Montrealo Lietuviu Jaunimas Jeigu ta diena lytu, tai geguzine nukeliama sekanti sekmdieni. Is miesto geriausia vaziuoti:

Autobusu Atwater-Lasalle iki galo, persėsti į autobusą Verdun-Lasalle ir važiuoti iki Edward gatvės Ville Lasalle. Išlipus pasukti Edward gatve į kairę iš miesto.

Streetkariu Wellington iki galo, persėsti į autobusą Verdun-Lasalle ir išlipti ant Edward gatvės.

VISI I VILLE LASALLE!
Paremkite "Nepriklausoma Lietuva"

ATVYKO PROF. TAMOSAITIEME

Liepos mėn. 7 d. atvyko į St. Paul D'Hermit pereinamąją stovyklą kilimų ir tautinių raštų žinovė prof. Tamošaitienė ir 10 jos mokinių-mergaičių iš Freiburgo Meno Akademijos. Viso šia partija atvyko 50 mergaičių namų ūkio darbams, visos iš Prancūzų zonos. Prof. Tamošaitienė su savo grupe lieka Montreale. Nėra abejojimo, kad tatai dar sustiprins mūsų varomą tautinio darbo barą.

Liepos mėn. 8 d. St. Paul d'Hermit lietuvaiteis suruošė labai nusisekusį koncertą, o sekančią dieną — gražią kilimų ir tautinių mezginių parodėlę. Šiuo metu labai pagyvėjo tremtinių vežimas į Kanada. Pro Montrealą kas savaitė pravažiuoja ešalonai, kuriuose esti po šimtą ir daugiau lietuvių. Būtų geistina, kad jie tuojau praneštu K.L.C.T. savo adresus ir užmegstų ryšį.

Liepos mėn. 13 d. lėktuvu atskrido 6 gailingosios seserys — lietuvaiteis.

SUDARE NAUJAS SEIMAS

Birželio mėn. 26 d. Lietuvių parapijos Bažnyčioje Moterystės ryšiais susungtos šios poros:—

Antanas Navickas su Liucija Kripaite, Kazimieras Butkevičius su Regina Šoliūnaite, Kazimieras Mališauskas su Elena

Paulauskaite ir Albinas Marcinka su Jadvyga Paulauskaitė.

Sudariusiems naujos šeimos žyduius linkime laimingo gyvenimo. Tr.

SKAUCIU LAUZAS

Liepos mėn. 25 d. K.L.C.T. geguzinės programą išpildys neseniai pradėjusi veikti lietuvaičių skaučių skiltis. Be kitos programos, vakare bus skaučių laužas. Programai vadovaus Irena Kemėzyte.

Gegužinė įvyks K.L.C.T. gegužinių aikštėje, 10th Ave, Ville Lasalle. Visuomene kviečiama šiuo pirmu skaučių pasirodymu susidomėti ir skaitlingai geguzinėje dalyvauti.

GRAZIOS ISLEISTUVES

Birželio mėn. 12 d. būrelis prietelių suruošė išsikeliančiam į Torontą p. J. Dunčkui ir jo šeimai gražias išleistas.

J. Dunčikas eilę metų buvo Kanados Lietuvių Centro Tarybos kasininku. Savo blaiviu protu, tiesia laikysena ir vienybės lietuvių tarpe siekimu jis daug prisidėjo prie vispusiško K.L.C.T. veiklos išplėtimo.

Linkime jam sėkmes tame kelyje ir Torontiečių tarpe. Montrealietis.

Tel: Ofiso — CH. 5020

" Res. — AM. 9324

Dr. E. Andrukaitis

LIETUVYS
GYDYTOJAS

2540 Sherbrooke East, Montreal

(Ant Frontenac Kampo)

2820 ALLARD ST.,
Montreal 20.

Tel. TRenmore 1135

Victoria CLEANERS & DYERS CO.

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome nuo lietaus apsiastus, dėl kurių uždedame "Drex", kas neperleidžia vandens ir duoda graženę išvaizdą.

Taipgi valome visokiasios rūšies karpetas ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius.

Kiekvieną orderį pajimame iš namų ir pristatome į namus.

Už musu atliktą darbą garatuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135 (galimą pašaukti lietuviškai.

Lietuviai savininkai:

J. Kriaučeliunas A. Majauskas J. Matulaitis

Tel: CH. 5020

Dr. Leon Carpentier

DANTISTAS

Daro peršvietimus (X-Rays)

2540 SHERBROOKE EAST, MONTREAL

(Ant Frontenac Kampo)